

Raportul special

Fondul fiduciar al UE pentru Africa

În ciuda noilor abordări, sprijinul continuă să nu fie bine direcționat

CURTEA DE
CONTURI
EUROPEANĂ

Cuprins

	Puncte
Sinteză	I-X
Introducere	01-13
Sfera și abordarea auditului	14-21
Observații	22-80
Strategia EUTF a rămas formulată în termeni generali și, deși sprijinul era flexibil, opțiunile de finanțare nu au fost suficient de bine direcționate	22-40
Obiectivele EUTF au rămas prea generale și influența rapoartelor de cercetare asupra strategiei acestuia a fost limitată	22-29
Un mecanism mai rapid de luare a deciziilor de finanțare, dar care ține prea puțin cont de lecțiile învățate și de evaluările aprofundate ale nevoilor	30-40
În ciuda unei abordări inovatoare cu privire la identificarea riscurilor legate de drepturile omului într-un mediu dificil, aceste riscuri nu au fost gestionate în mod cuprinzător	41-60
Evaluarea potențialelor riscuri la adresa drepturilor omului nu a fost cuprinzătoare	41-47
Monitorizarea și raportarea privind drepturile omului nu erau suficient de solide, în ciuda introducerii în regim pilot a monitorizării de către terți	48-60
Anumite elemente ale sistemului de monitorizare și raportare nu sunt suficient de precise și nu demonstrează deocamdată care abordări au funcționat cel mai bine	61-80
Sistemul de monitorizare procedează la agregarea indicatorilor de realizare de la toate proiectele, dar este lipsit de acuratețe și supraestimează realizările, potrivit constatărilor Curții	61-64
Nu există încă suficiente date care să demonstreze în ce măsură abordează EUTF în mod durabil cauzele profunde ale migrației ilegale și ale strămutărilor forțate	65-80
Concluzii și recomandări	81-90

Anexe

Anexa I – Situația acțiunilor întreprinse în urma recomandărilor formulate în Raportul special nr. 32/2018

Anexa II – Proiectele incluse în eșantion și evaluarea Curții cu privire la acestea

Anexa III – Eșantion constituit pentru urmărirea acțiunilor întreprinse în urma recomandării nr. 2 formulate în Raportul special nr. 32/2018

Anexa IV – Eșantion de indicatori de realizare ai sistemului de monitorizare și învățare

Acronime

Glosar

Răspunsurile Comisiei

Calendar

Echipa de audit

Sinteză

I În octombrie 2015, Comisia Europeană a înființat Fondul fiduciar de urgență al Uniunii Europene (EUTF) pentru stabilitate și pentru abordarea cauzelor profunde ale migrației ilegale și ale strămutărilor de persoane în Africa.

II EUTF se concentrează asupra situației de criză din trei regiuni africane: Sahel și Lacul Ciad, Cornul Africii și Africa de Nord. Fondul promovează stabilitatea și o mai bună gestionare a fluxurilor de migrație, precum și abordarea cauzelor profunde ale destabilizării, ale strămutărilor forțate ale populației și ale migrației ilegale în 27 de țări. Până la sfârșitul anului 2023, EUTF a plătit 4 508 milioane de euro din dotarea sa de 5 miliarde de euro.

III Curtea de Conturi Europeană a efectuat pentru prima dată un audit al performanței EUTF în 2018. Deoarece nu trecuse mult timp de la înființarea fondului, proiectele se aflau încă într-un stadiu incipient. Curtea a ajuns la concluzia că, deși EUTF era un instrument flexibil, el ar fi trebuit să fie astfel conceput încât să fie mai bine direcționat. Pentru raportul de față, Curtea a urmărit situația acțiunilor întreprinse pentru a se da curs recomandărilor sale anterioare și a constatat că acestea au fost parțial puse în aplicare.

IV De asemenea, Curtea a analizat dacă sprijinul acordat prin EUTF s-a concentrat pe realizarea obiectivelor acestuia și dacă s-a manifestat totodată preocuparea cuvenită pentru respectarea drepturilor omului. Ea a constatat că sprijinul continua să nu fie bine direcționat, prin faptul că aborda o gamă prea largă de acțiuni umanitare, de dezvoltare și de securitate. În plus, există deficiențe legate de acuratețea și de sustenabilitatea rezultatelor raportate, iar riscurile legate de drepturile omului nu au fost abordate în mod cuprinzător.

V În cadrul EUTF, s-au dezvoltat noi abordări pentru a se colecta informații despre cauzele profunde ale instabilității, ale migrației ilegale și ale strămutărilor de persoane, pentru a se identifica riscurile legate de drepturile omului într-un mediu instabil și pentru a se raporta cu privire la realizările cumulate ale acțiunilor fondului. În ansamblu, Curtea concluzionează că proiectele EUTF au raportat livrarea multora dintre realizările planificate și și-au atins parțial obiectivele.

VI Toate proiectele pe care le-a examinat Curtea au răspuns nevoilor, dar nu întotdeauna la cele mai urgente. Curtea a constatat că organele de guvernanță ale EUTF nu au analizat suficient nevoile beneficiarilor, lecțiile învățate în urma sprijinului acordat anterior sau riscurile la adresa drepturilor omului sau nu au ținut cont suficient de acestea. În comparație cu ajutorul pentru dezvoltare acordat anterior, EUTF a urmărit să își concentreze sprijinul în funcție de informații bazate pe dovezi. În acest scop, EUTF a finanțat publicarea de rapoarte bazate pe cercetare pentru a colecta informații privind dinamica conflictelor, a migrației ilegale și a strămutărilor și privind factorii care le provoacă. Multe dintre aceste rapoarte au fost însă publicate spre sfârșitul mandatului EUTF și, prin urmare, sunt mai relevante pentru Instrumentul de vecinătate, cooperare pentru dezvoltare și cooperare internațională – Europa globală, creat în 2021.

VII Mediul volatil în care are loc intervenția EUTF reprezintă o provocare pentru monitorizarea proiectelor. Comisia a luat primele măsuri pentru a monitoriza impactul activităților EUTF asupra drepturilor omului. Rapoartele de monitorizare elaborate de terți reprezintă o sursă nouă și potențial utilă de informații privind riscurile legate de drepturile omului, însă nu s-a demonstrat că au fost întreprinse acțiuni în urma acestor rapoarte. În plus, Comisia nu a definit încă nici proceduri formale pentru raportarea acuzațiilor de încălcare a drepturilor omului și pentru urmărirea situației acțiunilor întreprinse în urma acestora, nici orientări practice pentru a clarifica în ce situații ar putea fi suspendat sprijinul UE.

VIII Pe lângă monitorizarea tradițională a proiectelor, EUTF a creat un sistem de măsurare a realizărilor colective ale acțiunilor sale. Acest nou sistem de monitorizare procedează la o agregare a informațiilor de la toate proiectele EUTF, dar se confruntă cu probleme legate de acuratețea datelor. În plus, nu există încă suficiente date pentru a stabili dacă proiectele au contribuit la tratarea cauzelor profunde ale instabilității, ale migrației ilegale și ale strămutărilor.

IX EUTF funcționează până în 2025, dar contractarea fondurilor pentru operațiuni s-a încheiat în decembrie 2021. Noul Instrument de vecinătate, cooperare pentru dezvoltare și cooperare internațională – Europa globală vizează parțial inițiativele legate de migrație și de strămutare și are obiective similare cu cele ale EUTF. Concluziile și recomandările Curții pot contribui la această acțiune sau la orice acțiune viitoare de dezvoltare.

X Pe baza auditului său, Curtea formulează o serie de recomandări. Având în vedere că migrația ocupă un loc important pe agenda politică a UE, recomandările ar trebui să fie puse în aplicare cât mai curând posibil. În perspectiva încheierii EUTF și/sau a unor eventuale acțiuni de dezvoltare viitoare, inclusiv prin intermediul Instrumentului de vecinătate, cooperare pentru dezvoltare și cooperare internațională – Europa globală, Comisia ar trebui:

- să direcționeze sprijinul către zone geografice și beneficiari bazându-se în măsură mai mare pe dovezi;
- să includă documentele privind EUTF într-un registru central pentru a fundamenta acțiunile viitoare și pentru a extinde lecțiile învățate pentru documentele de acțiune;
- să consolideze identificarea riscurilor legate de drepturile omului și să ia măsuri de atenuare a acestora;
- să îmbunătățească acuratețea realizărilor raportate.

Introducere

01 În octombrie 2015¹, Comisia Europeană a înființat Fondul fiduciar de urgență al Uniunii Europene (EUTF) pentru stabilitate, care abordează cauzele profunde ale instabilității, ale migrației ilegale și ale strămutărilor de persoane în Africa, pentru o perioadă inițială de cinci ani. EUTF este unul dintre cele patru **fonduri fiduciare** administrate de Comisie. Scopul acestora este de a consolida rolul UE în acțiunile de urgență, în acțiunile ulterioare situațiilor de urgență sau în acțiunile specifice unei probleme („tematice”), în special prin obținerea unor avantaje de scară atunci când sunt puse în comun cu alte resurse². EUTF a fost creat la apogeul crizei migrației din 2015 ca instrument de coordonare a răspunsului statelor membre ale UE cu cel al altor contribuitori, al țărilor africane partenere și al organizațiilor internaționale.

02 Obiectivul și scopul general al EUTF este de a aborda diferite crize din trei regiuni ale Africii, numite și „componente” geografice (a se vedea **figura 1**): Sahel și Lacul Ciad, Cornul Africii și Africa de Nord. EUTF urmărește să sprijine toate aspectele stabilității și să contribuie la o mai bună gestionare a migrației, precum și la abordarea cauzelor profunde ale destabilizării, ale strămutării forțate și ale migrației ilegale, mai ales prin promovarea rezilienței, a oportunităților economice și a egalității de șanse, a securității și a dezvoltării și prin combaterea încălcărilor drepturilor omului³.

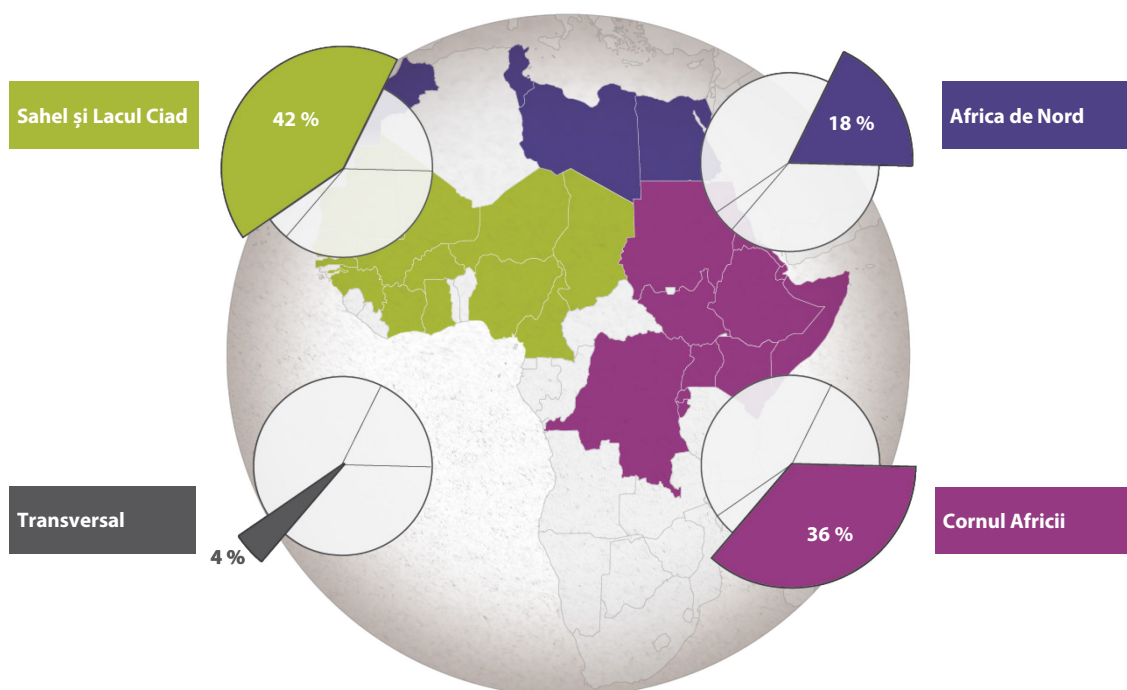
---

¹ Decizia C(2015) 7293 a Comisiei.

² Considerentul 68 și articolul 187 din [Regulamentul \(UE, Euratom\) nr. 966/2012](#) și articolul 234 din [Regulamentul \(UE, Euratom\) 2018/1046](#).

³ Articolul 2 din [Acordul constitutiv al EUTF](#).

Figura 1 – Sfera geografică a EUTF și fondurile angajate, 2015-2023

Notă: liniile de demarcație indicate și denumirile utilizate pe această hartă nu reprezintă o aprobare sau o acceptare oficială de către Organizația Națiunilor Unite.

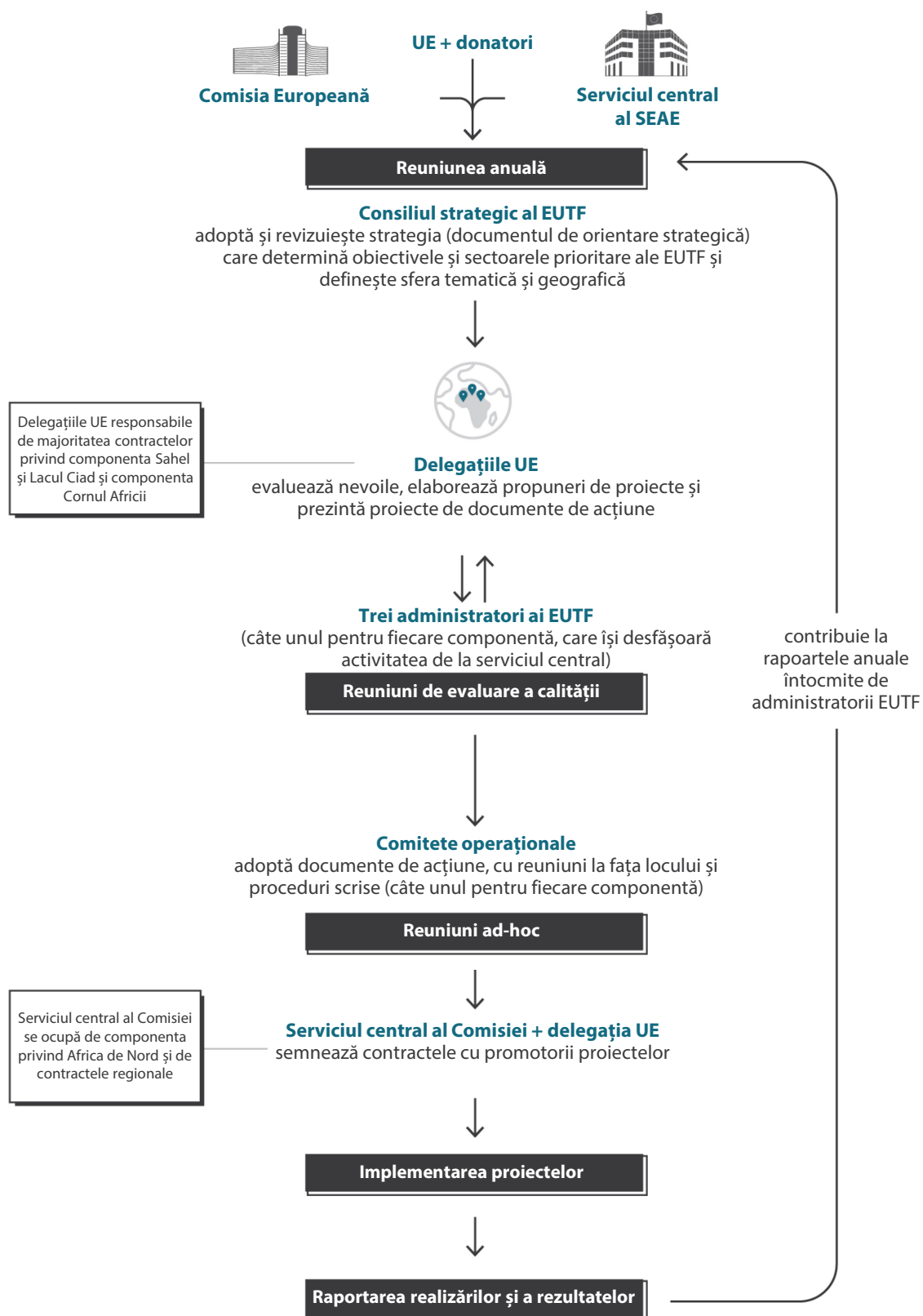
Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza datelor financiare ale Comisiei. Majoritatea fondurilor sunt specifice fiecărei componente, însă 4 % dintre acestea sunt utilizate în cadrul mai multor componente (la nivel transversal).

03 Acordul constitutiv al EUTF a instituit două organe de guvernare, ambele compuse din reprezentanți ai Comisiei, ai Serviciului European de Acțiune Externă (SEAE), ai statelor membre ale UE și ai altor donatori, cu reprezentanți ai țărilor africane partener și ai organizațiilor regionale în calitate de observatori.

- După cum sugerează și denumirea sa, Consiliul strategic răspunde de stabilirea obiectivelor și a priorităților generale ale EUTF. Acesta se reunește de obicei o dată pe an.
- Comitetul operațional se reunește în sesiuni separate pentru fiecare dintre cele trei componente geografice pentru a examina și a aproba acțiunile pe care le finanțează EUTF.
- Comisia (DG INTPA și DG NEAR) gestionează EUTF și, prin urmare, este responsabilă pentru punerea în aplicare a acțiunilor convenite. *Figura 2* ilustrează procesul de la planificarea strategică la raportare.

Figura 2 – EUTF, de la strategie la raportare

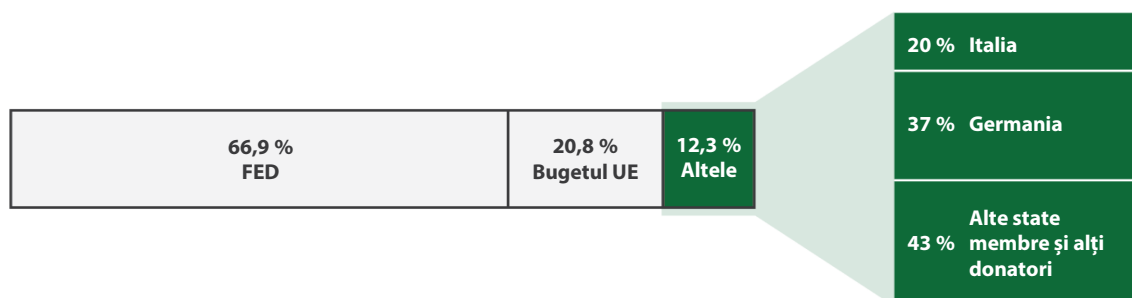
Sursa: Curtea de Conturi Europeană.

04 În noiembrie 2015, Consiliul strategic a adoptat un „document de orientare strategică”⁴ care definește următoarele obiective strategice pentru acțiunile care urmează să fie sprijinite de EUTF:

- (a) sporirea oportunităților economice și de ocupare a forței de muncă;
- (b) consolidarea rezilienței comunităților, în special a celor mai vulnerabile, precum și a refugiaților și a persoanelor strămutate;
- (c) îmbunătățirea gestionării migrației în țările de origine, de tranzit și de destinație; și
- (d) îmbunătățirea guvernanței și prevenirea conflictelor, precum și reducerea strămutărilor forțate și a migrației ilegale.

05 Prin intermediul EUTF, UE a sprijinit 27 de țări prin intermediul a 933 de contracte în cadrul a 248 de programe. Deși dotarea inițială a fost de 1,8 miliarde de euro, EUTF a primit până în prezent contribuții de peste 5 miliarde de euro. Cea mai mare parte (4,4 miliarde de euro, adică 88 % din total) a constat în transferuri din Fondul european de dezvoltare (FED) și din bugetul UE. Alți 623 de milioane de euro (12 %) au provenit de la statele membre ale UE, Regatul Unit, Norvegia și Elveția (a se vedea [figura 3](#)).

Figura 3 – Sursele de finanțare a EUTF în decembrie 2023

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza datelor financiare ale Comisiei.

06 Cu excepția cazului în care un donator a specificat altfel, Comisia a distribuit toate contribuțiile în următoarele proporții, care au fost convenite în prealabil cu donatorii:

- 40 % pentru componenta privind Sahel și Lacul Ciad;
- 40 % pentru componenta privind Cornul Africii;
- 20 % pentru componenta privind Africa de Nord.

⁴ [EUTF Strategic Orientation Document](#).

07 Cu toate acestea, deoarece finanțarea din partea UE trebuie să respecte sfera tematică și geografică a fiecărui instrument de finanțare și donatorii au cerut uneori ca fondurile lor să fie utilizate în scopuri specifice (alocare specifică), cea mai mare parte a finanțării a fost alocată pentru componenta Sahel și Lacul Ciad (a se vedea [tabelul 1](#)). Până în decembrie 2023, EUTF a plătit în total 4 508 milioane de euro. Această sumă include costuri administrative în proporție de 1,5 %. La sfârșitul anului 2023, alocarea era aproape finalizată, dar mai erau disponibile fonduri pentru audituri, evaluări și monitorizare.

Tabelul 1 – Contribuțiile, angajamentele și plățile din EUTF în funcție de componentă (în milioane de euro) până în decembrie 2023

	Nealocate	Alocate	Contribuții totale	Angajate	Plătite
Sahel și Lacul Ciad	54	2 228	2 281 (45 %)	2 070	1 952
Cornul Africii	54	1 805	1 860 (37 %)	1 774	1 555
Africa de Nord	27	894	921 (18 %)	867	808
Transversal			Nu este cazul ¹	198	193
Total	135	4 926	5 062	4 909	4 508¹

¹ Deși fondurile au fost alocate fiecăreia dintre cele trei componente, o mică parte din totalul fondurilor (4 %) a fost utilizată pentru activități aferente tuturor celor trei componente (la nivel transversal).

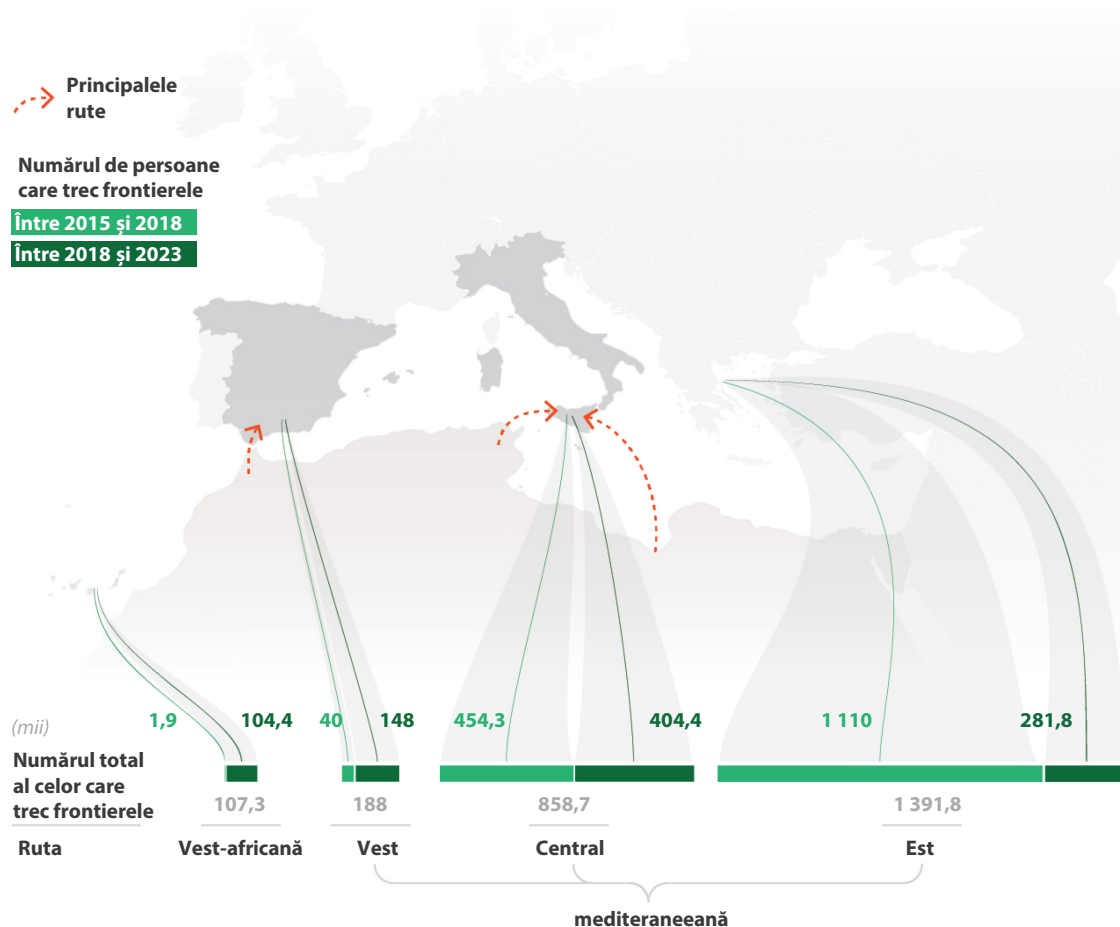
Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza rapoartelor anuale ale EUTF.

08 În 2022, mai mult de o treime din populația de refugiați din întreaga lume trăia în Africa Subsahariană⁵. Majoritatea țărilor subsahariene au o migrație netă negativă: sunt mai multe persoane care emigrează decât care imigrează. Deși strămutările interne sunt frecvente, Sahelul este, de asemenea, una dintre rutele de tranzit cel mai frecvent utilizate de migranții care călătoresc spre Europa.

⁵ Înalțul comisar al Națiunilor Unite pentru refugiați, [Refugee Data Finder](#).

09 Fluxurile de migrație din Africa către UE au fluctuat de-a lungul anilor, atingând nivelul cel mai ridicat în perioada 2014-2016. După o scădere în timpul pandemiei de COVID-19, cifrele privind migrația ilegală către Europa au crescut din nou în mod constant. În general, migranții africani ajung în Europa pe rutele din vestul, centrul și estul Mării Mediterane și din vestul Africii. Ruta central-mediteraneeană prin Africa de Nord este principala cale spre Europa, urmată de ruta vest-mediteraneeană dinspre țările saheliene (a se vedea [figura 4](#)).

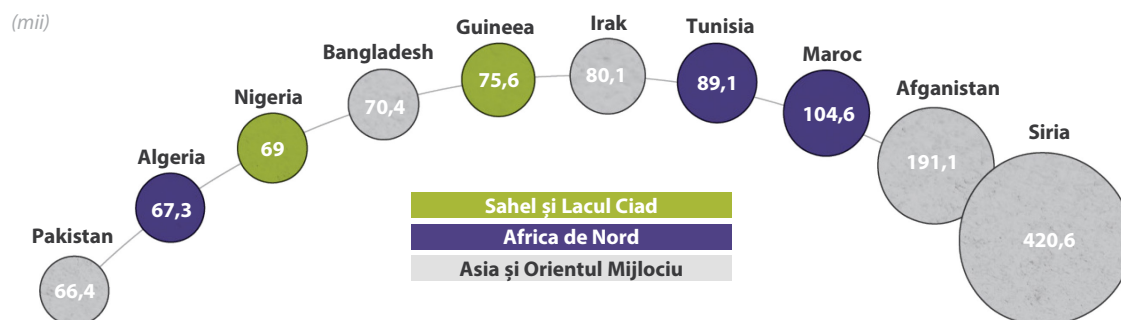
Figura 4 – Rutele de migrație și trecerile ilegale detectate din Africa în Europa

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza statisticilor publicate de Frontex.

10 Majoritatea migranților ilegali care sosesc în UE provin din Asia și din Orientul Mijlociu (a se vedea [figura 5](#)). Acești migranți folosesc în principal ruta estică prin Balcani, dar mulți dintre ei tranzitează Africa pe ruta central-mediteraneeană.

Figura 5 – Primele zece țări de origine a migranților care trec ilegal frontiera către UE, 2016-2023

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza statisticilor publicate de Frontex. Datele se referă mai degrabă la detectarea cazurilor de trecere ilegală a frontierei decât la numărul total de migranți, deoarece aceeași persoană poate trece frontiera externă de mai multe ori.

11 Cu toate acestea, cele mai multe dintre persoanele care traversează marea pe rutele din vestul Africii sau din vestul și centrul Mediteranei provin din țări africane. Primele zece țări de origine a migranților ilegali care au sosit în UE din Africa în perioada 2016-2023 sunt, în ordine descrescătoare: Maroc, Tunisia, Guineea, Côte d'Ivoire, Algeria, Nigeria, Bangladesh, Egipt, țări subsahariene nespecificate și Mali.

12 Data finală de punere în aplicare a Fondului fiduciar pentru Africa a fost stabilită la sfârșitul anului 2025, dar EUTF a încetat să mai contracteze fonduri pentru operațiuni la sfârșitul lunii decembrie 2021. Însă Instrumentul de vecinătate, cooperare pentru dezvoltare și cooperare internațională – Europa globală, creat în 2021, își propune să aloce 10 % din cheltuielile sale inițiativelor legate de migrație și de strămutare, cu obiective similare celor ale EUTF.

13 OCDE definește asistența oficială pentru dezvoltare (AOD) ca fiind ajutorul care are ca obiectiv principal să promoveze dezvoltarea economică și bunăstarea țărilor în curs de dezvoltare. Potrivit unuia dintre principiile directe ale AOD, cooperarea pentru dezvoltare nu ar trebui să fie folosită pentru a promova agenda internă a donatorului în materie de migrație. În plus, finanțarea serviciilor sau a echipamentelor militare este, în general, exclusă din raportarea privind AOD. Contribuțiile din partea EUTF trebuie să respecte reglementările aplicabile ale UE, inclusiv normele privind AOD.

Sfera și abordarea auditului

14 În cadrul acestui audit al performanței, Curtea de Conturi Europeană a examinat dacă EUTF și-a concentrat sprijinul asupra îndeplinirii obiectivelor sale de a aborda cauzele profunde ale instabilității, ale migrației ilegale și ale strămutărilor forțate în Africa, acordând atenția cuvenită drepturilor omului.

15 Întrucât migrația a rămas o prioritate pe agenda politică a UE, iar auditul anterior al Curții⁶ a fost efectuat la scurt timp după înființarea EUTF, când proiectele se aflau încă într-un stadiu incipient de punere în aplicare, Curtea a decis să urmărească situația acțiunilor întreprinse în urma recomandărilor de la momentul respectiv (a se vedea *anexa I*) și să verifice rezultatele proiectelor finalizate sau aflate într-un stadiu avansat. În cadrul auditului din 2018 privind EUTF, Curtea a concluzionat că, deși era un instrument flexibil, el ar fi trebuit să fie astfel conceput încât să fie mai bine direcționat. Noul Instrument de vecinătate, cooperare pentru dezvoltare și cooperare internațională – Europa globală vizează parțial inițiativele legate de migrație și de strămutare și are obiective similare cu cele ale EUTF. Concluziile și recomandările Curții pot contribui la această acțiune sau la orice acțiune viitoare de dezvoltare.

16 În auditul de față, Curtea a evaluat dacă:

- o Comisia pusese în aplicare cele patru recomandări pe care Curtea le-a formulat în [Raportul său special nr. 32/2018](#) și, în special, dacă Comisia a propus Consiliului strategic să revizuiască strategia EUTF și dacă deciziile de finanțare au fost bine țintite;
- o Comisia a ținut seama în mod corespunzător de drepturile omului atunci când a acordat sprijin; și
- o rezultatele EUTF erau monitorizate în mod eficace, erau raportate cu acuratețe și erau sustenabile.

17 Activitatea Curții a inclus o examinare documentară a dovezilor, cum ar fi documente de programare, rapoarte de progres, de monitorizare și de evaluare a proiectelor, studii și rapoarte de cercetare, documentație de proiect, rapoarte de misiune ale delegațiilor și ale serviciului central, corespondență și procese-verbale ale reuniunilor. Auditul a acoperit perioada cuprinsă între înființarea EUTF spre sfârșitul anului 2015 și decembrie 2023.

---

⁶ [Raportul special nr. 32/2018](#).

18 Curtea a ales cel puțin o țară din fiecare componentă regională (Etiopia pentru Cornul Africii, Gambia și Mauritania pentru Sahel și Lacul Ciad, Libia și Tunisia pentru Africa de Nord) unde să efectueze vizite la fața locului. Criteriile de selecție ale Curții s-au bazat pe importanța sprijinului care a fost furnizat fiecărei țări și pe situația de securitate a acesteia, precum și pe imperative logistice și legate de resurse. Curtea a stabilit un eșantion de 16 proiecte, ceea ce corespunde unui minim de cinci proiecte pe componentă, și a inclus cel puțin un proiect regional pe componentă. Pentru a selecta proiectele, Curtea a ținut cont de importanța semnificativă a realizărilor raportate de sistemul de monitorizare și învățare al EUTF, precum și de numărul acestora (a se vedea [anexa II](#)). Pentru a urmări situația acțiunilor întreprinse pentru a se da curs recomandării sale anterioare privind procedurile de selecție, Curtea a stabilit un eșantion de 11 documente de acțiune adoptate în decembrie 2018 sau după această dată: câte unul din fiecare țară vizitată și două din fiecare componentă (a se vedea [anexa III](#)).

19 Curtea a desfășurat interviuri cu membri ai personalului din cadrul SEAE, al Comisiei (DG INTPA, DG NEAR, DG ECHO, DG HOME, Frontex, Centrul Comun de Cercetare) și al Parlamentului European, dar și cu beneficiari, cu promotori ai proiectelor, cu organizații ale societății civile, cu reprezentanți ai OCDE și cu șapte contribuitori la EUTF.

20 Delegațiile UE din țările pe care le-a vizitat Curtea au depus toate eforturile pentru a da curs solicitărilor Curții. Aceasta nu a reușit însă să viziteze toți beneficiarii și toate proiectele pe care le-a selectat pentru eșantionul său, fie pentru că promotorii proiectelor, delegația UE sau beneficiarul nu au putut lua legătura cu beneficiarii ce făceau parte din eșantion sau Curtea nu a primit autorizația de a vizita spațiile, fie din cauza constrângerilor de timp și de securitate. Cinci promotori ai proiectelor nu au furnizat toate informațiile pe care le-a solicitat Curtea (printre elementele lipsă se numără facturi, liste de prezență și nume ale beneficiarilor). Aceste probleme afectau jumătate dintre proiectele incluse în eșantion. Prin urmare, Curtea nu a putut verifica nici acuratețea, nici sustenabilitatea realizărilor raportate pentru o parte din eșantionul său.

21 De asemenea, Curtea a colectat probe prin intermediul unui sondaj confidențial trimis unui număr de 176 de membri ai personalului care lucrează în delegațiile UE ce pun în aplicare EUTF. Scopul acestui sondaj confidențial a fost acela de a obține informații complementare cu privire la conceperea, punerea în aplicare și monitorizarea activităților proiectelor, precum și cu privire la numărul de potențiale acuzații privind drepturile omului raportate în toate țările care pun în aplicare proiectele EUTF. Rata de răspuns a fost de 52 % (91 de răspunsuri, dintre care 84 din partea responsabililor de programe ale EUTF). Acest sondaj nu a inclus personalul de la serviciul central responsabil de proiectele regionale și din Africa de Nord, deoarece scopul Curții a fost de a obține feedback din partea delegațiilor și de a colecta informații despre punerea în aplicare a proiectelor EUTF pe teren.

Observații

Strategia EUTF a rămas formulată în termeni generali și, deși sprijinul era flexibil, opțiunile de finanțare nu au fost suficient de bine direcționate

Obiectivele EUTF au rămas prea generale și influența rapoartelor de cercetare asupra strategiei acestuia a fost limitată

22 Pentru această secțiune a raportului, Curtea a analizat dacă, în semn de răspuns la una dintre recomandările Curții acceptate anterior⁷, Comisia a utilizat rezultatele Instrumentului de cercetare și colectare de date (a se vedea *caseta 1*) și lecțiile învățate pentru a propune Consiliului strategic o revizuire a obiectivelor și a priorităților EUTF. Ea a verificat apoi dacă aceste obiective și priorități revizuite sunt mai specifice și realizabile. Stadiul punerii în aplicare a tuturor recomandărilor formulate de Curte pentru EUTF este prezentat în *anexa I*.

---

⁷ Raportul special nr. 32/2018, recomandarea 1.

Caseta 1

Instrumentul de cercetare și colectare de date al EUTF este un nou set de instrumente pentru evaluarea nevoilor, definirea problemelor și analiza contextului

Acordul constitutiv prevede că strategia EUTF trebuie să se bazeze pe o abordare clară, bazată pe dovezi. În documentul de orientare strategică, EUTF s-a angajat să finanțeze cercetarea și analiza în contextul migrației, în special pentru a servi drept bază pentru procesul decizional referitor la politică și la operațiuni în cadrul utilizării fondurilor EUTF. Instrumentul de cercetare și colectare de date a fost creat ca un nou instrument pentru punerea în practică a acestui angajament.

În decembrie 2015, un prim document de acțiune pentru utilizarea Instrumentului de cercetare și colectare de date a fost aprobat de Comitetul operațional pentru Cornul Africii. Obiectivul general al acestuia a fost „îmbunătățirea cunoștințelor și a înțelegerii cauzelor profunde ale instabilității, ale insecurității, ale migrației ilegale și ale strămutărilor forțate de-a lungul principalelor rute de migrație și a înțelegerii factorilor determinanți și a factorilor care stau la baza acestora, precum și analiza și diseminarea celor mai eficiente politici și abordări pentru a le trata și a le reduce și pentru a îmbunătăți gestionarea migrației”.

Instrumentul de cercetare și colectare de date vizează să furnizeze EUTF dovezi de mai bună calitate pentru a-l ajuta să identifice și să desfășoare activități și proiecte adecvate. Instrumentul garantează că banii pot fi cheltuiți pentru evaluarea nevoilor proiectului înainte de aprobarea documentelor de acțiune.

23 Curtea a constatat că, de la înființarea EUTF, Consiliul strategic nu a actualizat niciodată nici acordul constitutiv (cu excepția prelungirii perioadei operaționale cu un an, până la 31 decembrie 2021⁸), nici documentul de orientare strategică.

24 Recunoscând caracterul limitat al resurselor EUTF, Consiliul strategic a aprobat criteriile de prioritate pentru cele trei componente în aprilie 2018⁹. Comisia nu a reacționat însă prin reorientarea obiectivelor și a priorităților generale ale EUTF, care rămân neschimbate, așa cum sunt definite în documentul de orientare strategică (a se vedea punctul 04). Comisia a acceptat criteriile de prioritate stabilite în 2018 de Consiliul strategic (a se vedea *figura 6*) ca un nivel suplimentar de orientare care reflectă nevoile în evoluție și provocările emergente.

⁸ Decizia C(2020) 8701 a Comisiei din 10 decembrie 2020.

⁹ Procesul-verbal al celei de a patra reuniuni a Consiliului strategic al EUTF.

Figura 6 – Criteriile de prioritate ale Consiliului strategic

Priorități pentru componenta privind Sahel și Lacul Ciad și componenta privind Cornul Africii	Priorități pentru componenta privind Africa de Nord
Returnare și reintegrare	Gestionarea integrată a frontierelor
Gestionarea refugiaților (cadrul global de răspuns pentru refugiați)	Protecția migranților vulnerabili
Securizarea documentelor și a registrului de stare civilă	Migrația forței de muncă
Măsuri împotriva traficului de persoane	Returnarea voluntară și reintegrarea durabilă
Eforturi esențiale de stabilizare în Somalia, Sudan și Sudanul de Sud și, în funcție de resurse, în regiunea Sahel	Stabilizarea comunităților (inclusiv prin sprijinirea municipalităților situate de-a lungul rutelor de migrație)
Dialoguri privind migrația (Gambia, Etiopia)	

Sursa: procesul-verbal al celei de a patra reuniuni a Consiliului strategic al EUTF.

25 Componenta privind Africa de Nord a continuat să acorde prioritate obiectivului strategic „îmbunătățirea gestionării migrației” (a se vedea punctul **04**), în timp ce componenta privind Sahel și Lacul Ciad și cea privind Cornul Africii nu au stabilit priorități specifice. Chiar și după aprilie 2018, comitetele operaționale au continuat să adopte **documente de acțiune** care erau aliniate la cele patru obiective strategice generale, dar nu și la cele stabilite de Consiliul strategic.

26 Astfel, revizuirea criteriilor de prioritate de către Consiliul strategic a avut un impact redus asupra conținutului documentelor de acțiune aprobate după aprilie 2018. Curtea a constatat că 32 din cele 105 documente de acțiune aprobate după acea dată nu corespundeau pe deplin criteriilor de prioritate din 2018 (a se vedea exemplul din **caseta 2**).

Caseta 2

Exemplu de documente de acțiune care nu corespundea în totalitate criteriilor de prioritate din 2018

Un document de acțiune al componentei privind Sahel și Lacul Ciad a vizat înființarea unui post de radio în Sahel pentru a promova exprimarea tinerilor. În practică, noul post de radio difuzează în principal muzică. Documentul a fost aprobat pentru motivul că răspunde la obiectivul strategic „îmbunătățirea guvernării și prevenirea conflictelor” (a se vedea punctul 04). Totuși, este dificil să se stabilească o legătură cu criteriile de prioritate revizuite de Consiliul strategic în 2018, care sunt:

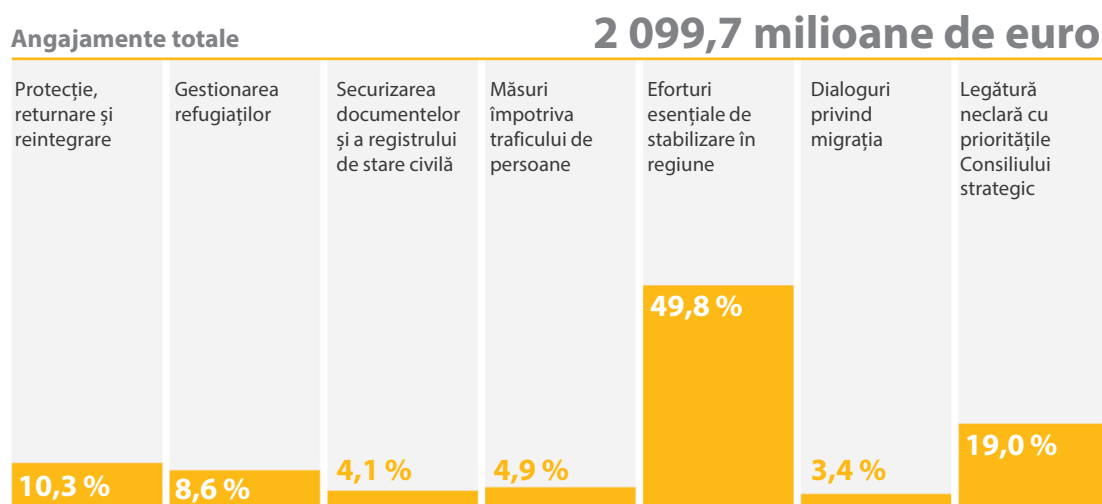
1. returnarea și reintegrarea;
2. gestionarea refugiaților (cadrul cuprinzător de răspuns privind refugiații);
3. securizarea documentelor și a registrului de stare civilă;
4. eforturile esențiale de stabilizare în Somalia, Sudan, Sudanul de Sud și, în funcție de resurse, în regiunea Sahel; și
5. dialogul privind migrația (Gambia, Etiopia).

27 Curtea a constatat, de asemenea, astfel cum s-a descris în [Raportul special nr. 32/2018](#), că obiectivele și prioritățile EUTF au fost păstrate la un nivel cât mai general posibil, astfel încât majoritatea tipurilor de acțiuni să poată fi considerate eligibile. Comisia consideră că sprijinul acordat prin EUTF este echilibrat și face referire la cele patru obiective strategice (o cotă de 17 % din finanțare a fost alocată pentru sporirea oportunităților economice și de ocupare a forței de muncă, 28 % pentru consolidarea rezilienței comunităților, 31 % pentru îmbunătățirea gestionării migrației și 22 % pentru îmbunătățirea guvernancei și prevenirea conflictelor)¹⁰. Nu există însă un echilibru echivalent între prioritățile definite de Consiliul strategic (a se vedea [figura 7](#) și [figura 8](#)). Și nu există nicio îndrumare cu privire la care dintre aceste priorități ar trebui să aibă întâietate. În consecință, finanțarea a continuat să fie alocată în mod disproporționat unei game largi de acțiuni umanitare, de dezvoltare și de securitate în cadrul priorității „eforturi esențiale de stabilizare în regiune” pentru componenta privind Sahel și Lacul Ciad/componenta privind Cornul Africii și al priorității „protecția migrantilor vulnerabili, a solicitanților de azil și a refugiaților și stabilizarea comunității” pentru componenta privind Africa de Nord. Stabilizarea este esențială, poate fi abordată în mai multe sectoare (educație, ocuparea forței de muncă, securitate, activități de consolidare a păcii, guvernare, nutriție etc.), dar poate fi finanțată prin alte instrumente ale UE, deci nu este o prioritate specifică a EUTF.

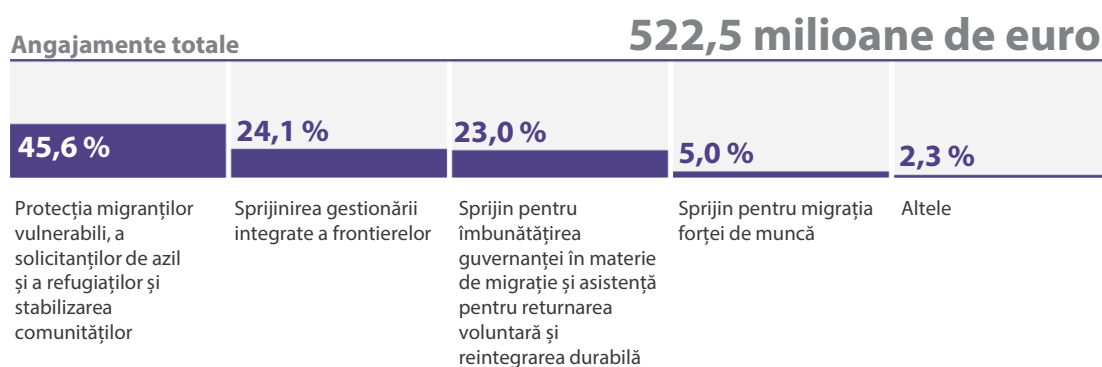
¹⁰ [EUTF 2023 annual report](#), p. 19.

Figura 7 – Alocarea estimată a angajamentelor pentru componenta privind Sahel și Lacul Ciad și pentru componenta privind Cornul Africii în funcție de criteriile de prioritate ale EUTF, astfel cum au fost revizuite de Consiliul strategic

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza documentelor de acțiune ale EUTF aprobate începând cu aprilie 2018.

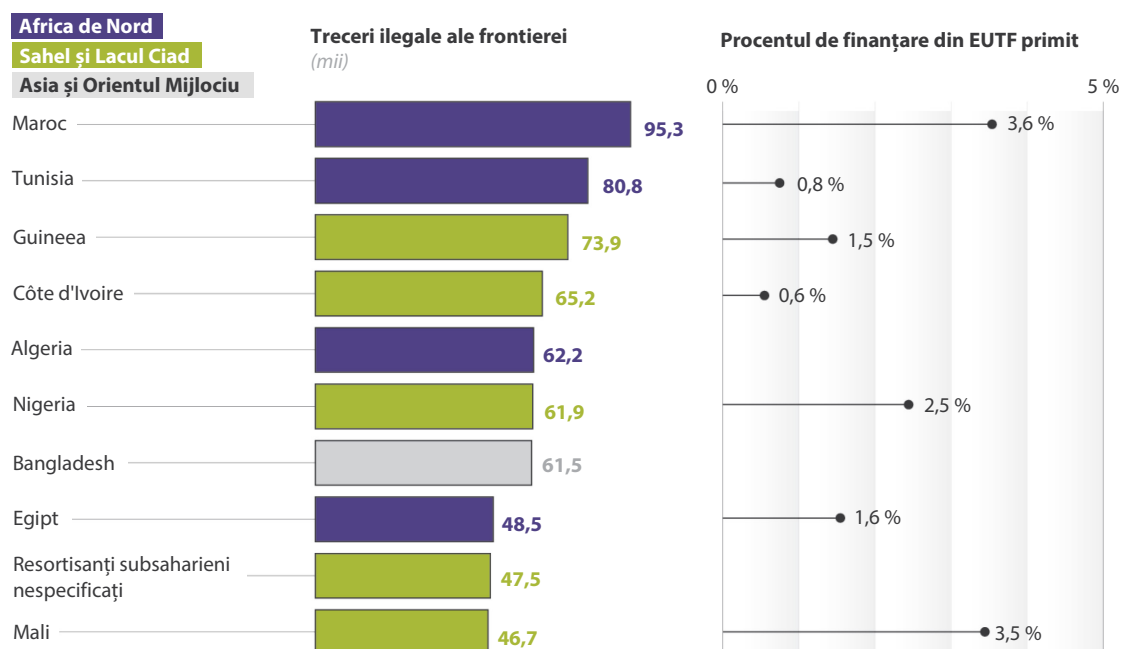
Figura 8 – Alocarea estimată a angajamentelor pentru componenta privind Africa de Nord în funcție de criteriile de prioritate ale EUTF, astfel cum au fost revizuite de Consiliul strategic

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza documentelor de acțiune ale EUTF aprobate începând cu aprilie 2018.

28 Nici acordul constitutiv, nici documentul de orientare strategică și nici cadrul operațional nu specifică modul în care ar trebui alocată finanțarea în funcție de componentă, de țară sau de prioritate. Deși comitetul operațional pentru componenta privind Cornul Africii a fost de acord să renunțe la alocările pe țară și să se concentreze asupra unor indicatori-cheie cu o dimensiune legată de migrație, alocarea fondurilor din EUTF nu s-a bazat pe indicatori specifici migrației, cum ar fi numărul de migranți ilegali care sosesc în UE (a se vedea [figura 9](#)), numărul de persoane strămutate în interiorul țării sau dimensiunea populației de migranți găzduite.

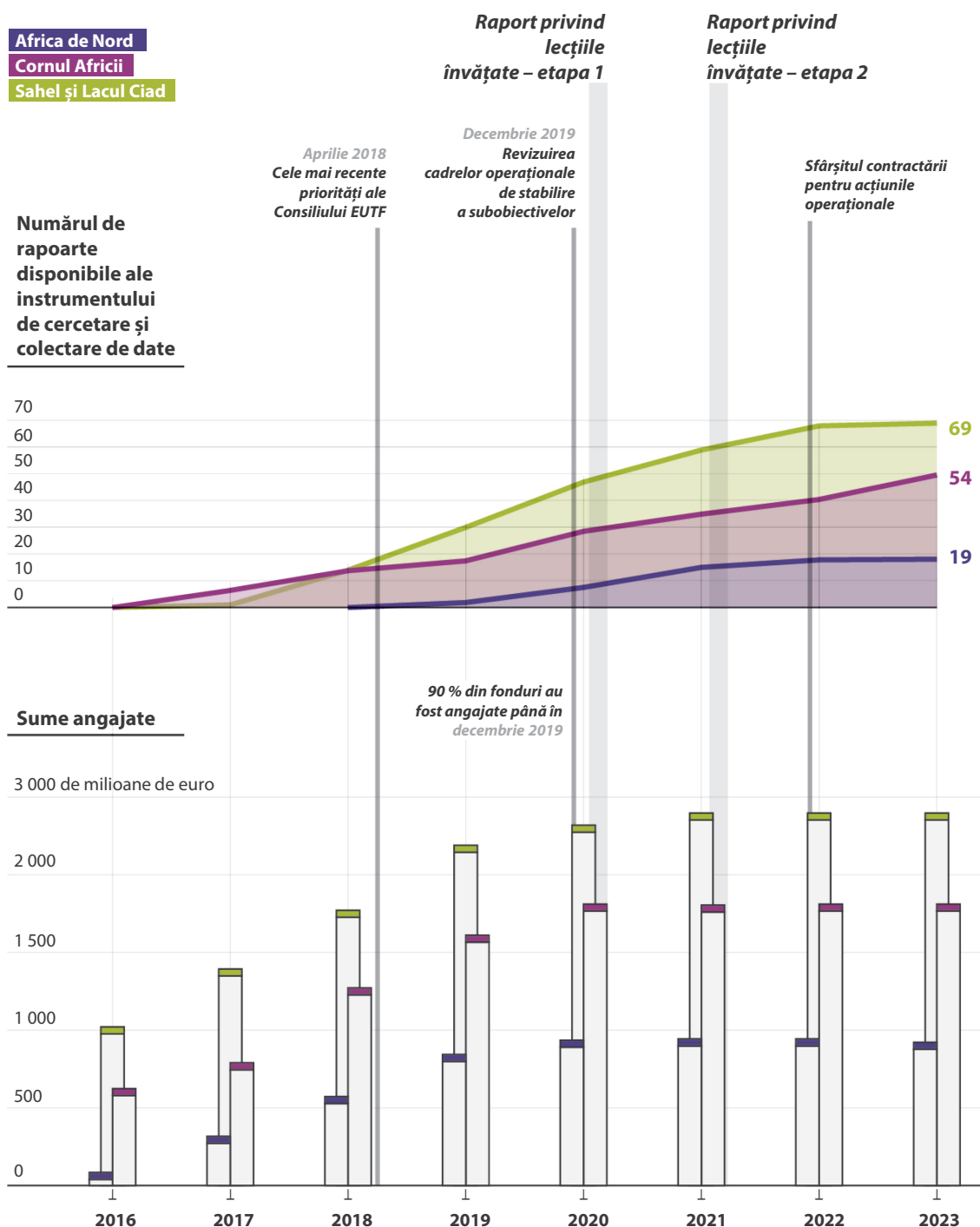
Figura 9 – Primele zece țări de origine a migranților ilegali care au sosit în UE pe rutele din Africa de Vest și din vestul și centrul Mării Mediterane, în perioada 2016-2023, și procentul de finanțare din EUTF primit

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza datelor de la Frontex și a plăților din EUTF. Datele se referă mai degrabă la detectarea cazurilor de trecere ilegală a frontierei decât la numărul total de migranți, deoarece aceeași persoană poate trece frontiera externă de mai multe ori.

29 În comparație cu ajutorul pentru dezvoltare acordat anterior, EUTF a urmărit să își concentreze sprijinul în funcție de informații bazate pe dovezi. EUTF a dezvoltat instrumentul de cercetare și colectare de date pentru a colecta informații privind dinamica conflictelor, a migrației ilegale și a strămutării și privind factorii care le provoacă, dar Curtea nu a găsit nicio dovadă că rapoartele instrumentului respectiv și rapoartele privind lecțiile învățate au fost direct integrate în strategia EUTF. La fel ca evaluarea intermediară a EUTF, marea majoritate a acestor rapoarte nu au devenit disponibile decât după ce aproape toate finanțările fuseseră deja angajate (4,4 miliarde de euro până în decembrie 2019), astfel încât rapoartele respective nu au putut avea decât un impact limitat asupra proiectelor din cadrul EUTF (a se vedea [figura 10](#)).

Figura 10 – Disponibilitatea rapoartelor instrumentului de cercetare și colectare de date și aprobarea celor mai recente priorități și subobiective ale EUTF

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza datelor financiare ale Comisiei, a proceselor-verbale ale Consiliului strategic și ale Comitetului operațional al EUTF, a rapoartelor instrumentului de cercetare și colectare de date și a rapoartelor privind lecțiile învățate.

Un mecanism mai rapid de luare a deciziilor de finanțare, dar care ține prea puțin cont de lecțiile învățate și de evaluările aprofundate ale nevoilor

30 Documentul de orientare strategică stabilește că intervențiile din cadrul EUTF ar trebui să se bazeze pe o înțelegere aprofundată a contextelor locale¹¹. Scopul este de a permite o mai mare precizie în adoptarea deciziilor cu privire la locul în care să se realizeze investițiile (de exemplu, regiunile afectate de conflicte sau cu risc crescut de conflict, de strămutări forțate, de trafic sau de introducere ilegală de migranți; zonele care nu dispun de servicii sociale și de oportunități; regiunile de origine a migranților ilegali), cine ar trebui să beneficieze de acestea (de exemplu, tinerii aflați în situații de risc) și cu ce promotori de proiecte (locali, naționali, regionali sau internaționali) pot fi promovate cel mai bine obiectivele în contextul respectiv. Pe lângă aceste criterii, Curtea a verificat dacă intervențiile din cadrul EUTF au fost puse în aplicare cu promptitudine pentru a răspunde la criză și au justificat utilizarea unui instrument de urgență.

Normele EUTF au permis adoptarea cu rapiditate a deciziilor de finanțare; contractarea a fost mai lentă, dar totuși în limite rezonabile

31 Mai mult de jumătate dintre responsabilii de programe ale EUTF care au participat la sondajul Curții au fost de acord sau ferm de acord cu faptul că acțiunile sprijinite de EUTF ar putea fi finanțate prin alte instrumente ale UE. Ei au făcut referire la acțiuni care ar fi putut fi eligibile și pentru finanțare bilaterală sau regională din partea Fondului european de dezvoltare (FED), pentru Instrumentul care contribuie la stabilitate și pace, pentru Instrumentul de cooperare pentru dezvoltare sau pentru sprijin din partea DG ECHO.

32 Curtea a constatat totuși că EUTF este mai **flexibil** și mai adaptabil la situații de urgență precum pandemia de COVID-19. De asemenea, Comisia a utilizat EUTF într-un număr limitat de țări în care finanțarea prin FED era imposibilă din cauza lipsei unui acord politic.

---

¹¹ *EUTF Strategic Orientation Document. Section 2. Principles of Intervention (p. 10).*

33 În raportul din 2018, Curtea a constatat că EUTF aduce o posibilitate suplimentară de reacție mai rapidă, deoarece a redus timpul necesar pentru identificarea și formularea acțiunilor și apoi pentru atribuirea contractelor¹². Curtea a constatat că cinci dintre proiectele incluse în eșantionul său au fost contractate foarte rapid (adică în maximum două luni de la aprobarea Comitetului operațional), însă contractarea a durat mult mai mult în alte patru cazuri (în medie 14 luni). Celelalte șapte proiecte au fost contractate într-un interval de timp rezonabil, de aproximativ șase luni. De asemenea, Curtea a constatat că 11 documente de acțiune aprobate după revizuirea criteriilor de prioritate în 2018 au trebuit ulterior să fie anulate, deoarece acțiunile prevăzute nu au putut fi puse în aplicare.

Lecțiile învățate anterior nu au fost utilizate suficient în conceperea acțiunilor EUTF

34 Documentele de acțiune ar trebui să conțină o descriere generală a lecțiilor învățate din proiectele anterioare, precum și contextul general și o declarație privind nevoile specifice. Toate documentele de acțiune din eșantionul Curții, cu excepția unuia singur, conțineau o secțiune specifică privind lecțiile învățate, dar nu făceau referire la provocări, dificultăți, recomandări sau bune practici exemplare. Secțiunile erau scurte (în limita maximă solicitată de o jumătate de pagină) și generice. Nu au fost evidențiate lecțiile învățate pentru acțiuni similare din țări diferite. În plus, lecțiile învățate nu au fost preluate în mod sistematic în conceperea unui proiect (a se vedea [caseta 3](#)).

---

¹² Raportul special nr. 32/2018, figura 3.

Caseta 3

Exemplu de lecții învățate care nu au fost urmate îndeajuns

Un document de acțiune pentru componenta privind Sahel și Lacul Ciad a subliniat că „una dintre lecțiile învățate în cadrul activității cu tinerii, adulții tineri și foștii migranți este că majorările substanțiale ale veniturilor pot să nu ducă automat la o mai mare reziliență față de migrația ilegală, ci pot chiar declanșa riscul concretizării unor planuri «latente» de migrație ilegală – din cauza costurilor ridicate implicate și din cauza percepției puternice că migrația este cheia succesului și a unui viitor mai bun, în ciuda conștientizării riscurilor și a pericolelor migrației ilegale. Efecte similare se observă și în cazul îmbunătățirii competențelor profesionale.”

Deși respectivul document de acțiune a atras atenția asupra acestei lecții învățate, nu s-au luat prea multe măsuri pentru a se atenua riscul recunoscut. Unul dintre proiectele incluse în eșantionul Curții a cuprins monitorizarea unor grupuri selectate de beneficiari de granturi (fermieri) pentru a urmări progresele înregistrate în ceea ce privește producția și comercializarea, pentru a evalua modul în care aceștia reacționau la dificultăți și pentru a oferi consiliere tehnică. Rapoartele de monitorizare au arătat că mai mulți beneficiari erau absenți de la activitatea lor sau chiar imposibil de găsit, iar unii dintre ei aveau nevoie de mai multă îndrumare. Curtea a întâlnit aceeași problemă în cursul vizitelor sale la fața locului.

Monitorizarea acestui aspect a fost limitată la un eșantion de beneficiari din doar două proiecte și nu a fost repetată în alte cinci proiecte.

Două proiecte au utilizat însă criterii de selecție specifice, cum ar fi disponibilitatea de a investi capital personal, ca mijloc de prevenire a „planurilor latente de migrație ilegală”.

35 Monitorizarea axată pe rezultate este o analiză efectuată de contractanți externi, având rolul de a analiza performanța programelor și a proiectelor. Începând din 2020, rapoartele de monitorizare axată pe rezultate au inclus o întrebare privind lecțiile învățate și bunele practici. Deși aceste rapoarte au indicat că 85 % dintre intervenții au ținut cont de experiența anterioară și de lecțiile învățate, ele au arătat, de asemenea, că numai 10 % dintre proiecte au evidențiat lecțiile învățate sau au oferit exemple de bune practici care ar putea fi împărtășite în mod util dincolo de contextul imediat al proiectului.

Activitățile propuse în cadrul EUTF nu au abordat îndeajuns nevoile urgente

36 Potrivit conducerii EUTF, între delegațiile UE, serviciul central și promotorii proiectelor au avut loc schimburi „fluide și informale” pe parcursul programării și al elaborării documentelor de acțiune, în cadrul cărora au luat notă de nevoile urgente identificate în rapoartele instrumentului de cercetare și colectare de date. Însă, deși aproximativ 40 % dintre rapoartele elaborate cu ajutorul acestui instrument au fost finalizate până în decembrie 2019, restul de 60 % au fost publicate atunci când fondurile disponibile pentru contractare erau aproape epuizate (a se vedea [figura 10](#) și [punctul 29](#)). Doar 5 dintre cei 31 de funcționari din delegațiile UE care au răspuns la sondajul Curții și care au fost implicați în elaborarea documentelor de acțiune ale EUTF au considerat că rapoartele au fost utile în procesul de redactare. În schimb, trimerile la rapoarte au fost mai frecvente în cadrul elaborării documentelor de acțiune pentru IVCDI – Europa globală (a se vedea [punctul 12](#)). Doar unul dintre cele 16 proiecte incluse în eșantionul de proiecte EUTF al Curții a făcut trimitere în mod explicit la un raport al instrumentului de cercetare și colectare de date.

37 Majoritatea rapoartelor instrumentului de cercetare și colectare de date sunt disponibile publicului, dar nu toate sunt centralizate pe o singură platformă. Unele rapoarte sunt clasificate în funcție de componentă pe site-ul EUTF¹³, dar nu și în funcție de obiectiv, temă sau activitate. În ceea ce privește componenta privind Cornul Africii, contractantul pentru instrumentul de cercetare și colectare de date gestionează un site¹⁴ pe care sunt disponibile aceste clasificări. Un acces deschis și partajat la toate rapoartele și la alte informații bazate pe dovezi, cum ar fi studii de teren (de exemplu, studii hidrologice, topografice sau de mediu), ar crește rata de succes al proiectelor. Un proiect inclus în eșantionul Curții s-a bazat pe un studiu hidrologic avansat existent, realizat în cadrul unui alt proiect al EUTF, pentru a foră cu succes pentru apă în Etiopia (a se vedea [imaginea 1](#)). Același proiect a finanțat lucrări similare în Kenya, folosind metode convenționale și mai puțin fiabile. În consecință, cele două puțuri forate în Kenya nu au avut succes.

---

¹³ Site-ul EUTF.

¹⁴ Site-ul instrumentului de cercetare și colectare de date pentru rapoartele privind Cornul Africii.

Imaginea 1 – Puț alimentat cu energie solară în Dassenech, Etiopia

Sursa: Curtea de Conturi Europeană.

38 Documentele de acțiune pe care le-a verificat Curtea au abordat nevoi specifice. Ele au fost redactate în conformitate cu orientările, dar Curtea a constatat că activitățile propuse nu au fost întotdeauna pe deplin coerente cu următoarele aspecte:

- urgența situației;
- capacitatea executorilor;
- numărul realist de beneficiari care puteau fi sprijiniți;
- contextele locale (de exemplu, interesul tinerilor, sectoarele care oferă oportunități de angajare, structurile existente, sprijinul anterior);
- competențele, responsabilitățile, angajamentul și capacitatea autorităților naționale vizate și
- prioritățile țărilor partenere (a se vedea *casetă 4*).

Caseta 4

Obiectivele proiectului nu au ținut cont de prioritățile țării partenere

Comitetul operațional pentru componenta privind Cornul Africii a fost informat că un proiect din Etiopia urma să sprijine reintegrarea durabilă a cetățenilor etiopieni care se întorc din Europa și să contribuie în cele din urmă la dezvoltarea unui sistem național de gestionare operațională a reintegrării. Fluxurile de migrație indicau că destinația preferată a migranților etiopieni era Arabia Saudită (79 %), urmată de Kuweit (20 %) și de Dubai (1 %).

Prioritatea autorităților etiopiene era de a repatria grupurile de migranți respective, nu de a aduce înapoi migranți ilegali din Europa. Cu toate acestea, Comitetul operațional a validat un document de acțiune care se concentra doar asupra persoanelor returnate din Europa. Prin urmare, cu câteva luni înainte de încheierea proiectului, mai puțin de 10 % din numărul inițial prevăzut de persoane returnate din Europa primiseră sprijin pentru reintegrare. Ulterior, un act adițional la contract a redus numărul țintă de persoane returnate din Europa și a permis acordarea de sprijin pentru persoanele returnate din statele din Golf.

39 Prin urmare, Curtea a identificat activități care nu mai erau sustenabile, erau dificil de pus în aplicare (a se vedea punctul 79) sau nu aveau o legătură directă cu aspectele cele mai urgente ale crizei migrației. Câteva exemple:

- reabilitarea cornișei maritime Al Shabbi din Benghazi;
- restaurarea teatrului roman de la Sabratha, în Libia;
- echipamente sportive și de bucătărie pentru școli care se confruntau cu nevoi urgente de infrastructură de bază (a se vedea *imaginea 2*).

Imaginea 2 – O școală fără acces la energie electrică a primit un blender pentru a completa instruirea în pregătirea și conservarea alimentelor

Sursa: Curtea de Conturi Europeană.

40 Curtea a verificat cerința ca EUTF să respecte normele privind AOD. Comisia a raportat către OCDE că contribuțiile din EUTF sunt eligibile în proporție de 100 % pentru AOD (a se vedea punctul 13). Spre deosebire de cazul altor instrumente de dezvoltare (de exemplu, IVCDI), contribuțiile eligibile pentru AOD nu au fost raportate direct la nivel de proiect. Comisia a întocmit însă liste interne ale proiectelor individuale din cadrul EUTF cu eligibilitatea corespunzătoare a acestora pentru AOD. Curtea a observat că aceste liste includeau un proiect în componenta privind Africa de Nord care nu era eligibil pentru AOD. Ea a identificat activități neeligibile pentru AOD și în cadrul a trei proiecte care acoperă două componente din eșantionul său. Toate aceste activități au fost considerate pe deplin eligibile de către Comisie. Aceste trei proiecte sprijină activități de gestionare/control al frontierelor care sunt cel puțin parțial în interesul donatorului sau au produs realizări neeligibile. Finanțarea din partea EUTF a fost raportată ca fiind eligibilă în proporție de 100 % pentru AOD, deși nu era, în realitate. Comisia nu a adoptat o abordare precaută în ceea ce privește raportarea legată de AOD în caz de îndoială.

În ciuda unei abordări inovatoare cu privire la identificarea riscurilor legate de drepturile omului într-un mediu dificil, aceste riscuri nu au fost gestionate în mod cuprinzător

Evaluarea potențialelor riscuri la adresa drepturilor omului nu a fost cuprinzătoare

41 Unul dintre cele opt principii ale strategiei EUTF¹⁵ și o prioritate subliniată de membrii Consiliului strategic este necesitatea de a respecta principiul de a nu face rău (a se vedea *casetă 5*). Comisia s-a angajat să susțină acest principiu și abordarea ONU bazată pe drepturile omului pe tot parcursul ciclului de proiect al EUTF. Prin urmare, Curtea a analizat dacă acțiunile EUTF pe care le-a inclus în eșantion au evidențiat riscurile potențiale pentru drepturile omului și au inclus măsuri de atenuare adecvate.

Casetă 5

Principiul de a nu face rău

Noul consens european privind dezvoltarea: „Lumea noastră, demnitatea noastră, viitorul nostru” angajează în mod specific UE și statele sale membre să aplice „o abordare a cooperării pentru dezvoltare bazată pe drepturi, care va îngloba toate drepturile omului”. Abordarea bazată pe drepturi acoperă o categorie mai largă de drepturi decât drepturile omului. Ea își propune să susțină două principii: principiul de a nu face rău și principiul de a genera beneficii maxime¹⁶.

Conform principiului de a nu face rău, cooperarea pentru dezvoltare nu ar trebui să provoace prejudicii inacceptabile sau încălcări ale drepturilor omului¹⁷.

¹⁵ *Strategic Orientation Document*, p. 10.

¹⁶ *Rights-based approach toolbox*, SWD(2014) 152, p. 5-7 și 15.

¹⁷ *Rights-based approach toolbox*, p. 15.

42 Documentele de acțiune sunt supuse unei evaluări interne a calității în cadrul Comisiei înainte de a fi prezentate comitetelor operaționale. Comisia a comunicat Curții notele sale privind evaluarea calității a 8 documente de acțiune, referitoare la 8 din cele 16 proiecte incluse în eșantionul Curții. Pentru celelalte 8 nu existau dovezi că s-au efectuat verificări. Această lipsă a verificărilor s-a constatat pentru cel puțin 1 proiect din toate cele trei componente. Observațiile formulate în cadrul procesului de evaluare nu au fost luate în considerare în mod sistematic. Atunci când documentele de acțiune sunt aprobate sau modificate, riscurile asociate nu sunt cunoscute și, prin urmare, nu sunt neapărat atenuate prin activități specifice. Odată ce o acțiune individuală a fost aprobată de comitetul operațional, ea trebuie să fie pusă în aplicare în conformitate cu documentul de acțiune. Managerul pentru EUTF informează comitetul operațional numai în cazul unor modificări semnificative (de exemplu, creșterea bugetului cu peste 20 % sau modificări semnificative ale naturii și ale obiectivelor acțiunii). Cu toate acestea, modificările care nu depășesc 20 % din buget sau care sunt legate de măsurile de protecție privind drepturile omului nu sunt considerate modificări semnificative (a se vedea *caseta 6*).

Caseta 6

Exemplu de modificări în cursul implementării proiectului care nu sunt considerate semnificative

Un proiect regional din Maroc și Tunisia, pentru care Curtea a verificat activitățile desfășurate de partea tunisiană, a avut ca scop consolidarea capacității autorităților în domeniul supravegherii maritime și al gestionării migrației. Documentul de acțiune a furnizat Comitetului operațional pentru componenta privind Africa de Nord o listă de module și realizări posibile pentru finanțare. Contractul inițial al Comisiei cu promotorul proiectului, încheiat în august 2018, s-a axat pe sprijinul pentru șase domenii prioritare de supraveghere maritimă.

În 2020, în pofida întârzierilor în implementare (o proporție de 15 % din componenta tunisiană fusese atribuită până în septembrie 2020, dar nu fusese plătită în totalitate), Comisia a decis să majoreze partea tunisiană a bugetului proiectului cu 10 milioane de euro. Fondurile suplimentare fuseseră solicitate pentru un sistem de supraveghere care să acopere întreaga linie de coastă. Promotorul proiectului și-a dat seama ulterior că această componentă nu va fi contractată sau finalizată înainte de expirarea EUTF. Licitația lansată în 2022 a fost, prin urmare, anulată în 2023, iar fondurile rămase (5 milioane de euro) au fost puse la dispoziție pentru achiziționarea altor echipamente.

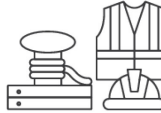
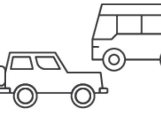

Curtea a constatat că documentul de acțiune inițial pentru acest proiect a fost modificat pentru a ține seama de observațiile statelor membre cu privire la dimensiunea drepturilor omului. Documentul modificat a eliminat trimiterile la necesitatea de a promova o abordare bazată pe drepturile omului în ceea ce privește gestionarea migrației. Printre acestea se numără în special necesitatea de a sprijini coordonarea între agențiile de frontieră și autoritățile naționale pentru drepturile omului și protecția victimelor; necesitatea de a crește capacitatea autorităților de frontieră de a identifica și de a preveni potențialele încălcări ale drepturilor, cum ar fi cazurile de trafic de persoane, la punctele de trecere a frontierei; și necesitatea de a consolida căile de îndrumare către asistență a victimelor încălcărilor drepturilor omului identificate la frontieră. În consecință, aceste informații nu au fost comunicate comitetului operațional.

43 Secțiunile referitoare la riscuri din documentele de acțiune au, în general, un format și o lungime standard, indiferent de implicațiile foarte variate pentru drepturile omului. De exemplu, nu se face nicio distincție fundamentală între evaluarea riscurilor pentru crearea de locuri de muncă și cea pentru acțiunile de securitate. Documentele de acțiune pentru 3 dintre cele 16 proiecte incluse în eșantionul Curții nu au clasificat nivelul de risc (scăzut/mediu/ridicat) și nici nu au stabilit vreo legătură cu măsuri de atenuare.

44 Cinci dintre documentele de acțiune din eșantionul Curții au evocat cel puțin un risc legat de drepturile omului, dar celelalte nu au semnalat astfel de riscuri. Trei dintre acestea cinci au menționat riscul de a crea tensiuni între persoanele returnate/refugiați și comunitățile-gazdă. Acest risc era însă aplicabil în aceeași măsură și altor proiecte din eșantionul Curții.

45 În mod firesc, riscurile sunt mai mari atunci când acțiunile se desfășoară în zone extrem de instabile și implică activități de gestionare a frontierelor sau de securitate. Cinci documente de acțiune din eșantionul Curții au implicat acest grad de risc mai ridicat. Totuși, două dintre ele nu includeau niciun risc potențial pentru drepturile omului, iar celelalte trei au evocat un număr limitat de riscuri. În plus, riscurile transversale generate de desfășurarea mai multor activități în aceeași țară, prezentate în a doua coloană din *figura 11*, nu au făcut parte din analiză.

Figura 11 – Riscuri potențiale la adresa drepturilor omului aferente diferitelor activități ale EUTF în Libia

Intențiile UE	Sprijin acordat prin EUTF	Evaluarea de către Curtea de Conturi Europeană a potențialelor riscuri care nu au fost evidențiate în documentația de proiectare
<ul style="list-style-type: none"> • Îmbunătățirea supravegherii pe mare • Reducerea numărului de decese pe mare 	 <p>Echipamente, ambarcațiuni și cursuri de formare</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Echipamentele ar putea fi utilizate de alți actori decât beneficiarii preconizați • Este posibil ca personalul instruit să nu se simtă obligat să respecte principiul de a nu face rău • Este posibil ca beneficiarii să nu accepte monitorizarea de către terți
<ul style="list-style-type: none"> • Îmbunătățirea condițiilor din centrele de detenție prin intervenții pentru salvarea de vieți omenești, precum și a situației drepturilor omului pentru migranți 	 <p>Lucrări/echipamente la punctele de debarcare</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Garda de Coastă libiană/Administrația Generală pentru Securitatea Zonelor de Coastă ar putea pierde controlul asupra punctelor de debarcare și accesul donatorilor ar putea fi limitat • Punctele de debarcare ar putea fi utilizate de alți actori „neoficiali” și în alte scopuri decât cele prevăzute • Lipsa controlului: Curtea de Conturi Europeană nu a putut vizita unul dintre punctele de debarcare finanțate, deoarece proprietarul se schimbase
<ul style="list-style-type: none"> • Crearea unor facilități de bază pentru a organiza mai bine operațiunile de căutare și salvare și operațiunile de supraveghere și control la frontieră • Îmbunătățirea supravegherii frontierelor terestre 	 <p>Automobile și autobuze</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Sprijinul prin EUTF este posibil să fi facilitat transferul migranților către centrele de detenție, exacerbând supraaglomerarea • Există riscul ca automobilele/autobuzele să nu fie utilizate de beneficiarii vizati sau în scopurile prevăzute
<ul style="list-style-type: none"> • Îmbunătățirea condițiilor din centrele de detenție prin intervenții pentru salvarea de vieți omenești, precum și a situației drepturilor omului pentru migranți 	 <p>Lucrări/echipamente la centrele de detenție</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Este posibil ca actorii umanitari/actorii din domeniul dezvoltării să nu aibă acces în mod regulat la centrele de detenție sprijinite • Centrele de detenție închise de Departamentul pentru combaterea imigrației ilegale ar putea fi controlate de alți actori „neoficiali” implicați în activități de introducere ilegală de migranți • Este posibil ca echipamentele să nu fie utilizate în scopurile prevăzute sau să fi fost vândute • Este posibil ca nivelul slab de achiziții să fi fost în beneficiul organizațiilor criminale

Sursa: Curtea de Conturi Europeană.

46 La nivelul implementării, Curtea a constatat că activitățile nu au abordat în mod suficient riscurile legate de principiul de a nu face rău:

- o Nouă documente de acțiune (pentru 10 dintre cele 16 proiecte incluse în eșantion) nu au cuprins măsuri specifice pentru a evita riscurile de a face rău. Cu toate acestea, 6 dintre cele 10 proiecte au desfășurat activități care susțineau acest principiu (consultarea șefilor de triburi, cartografierea resurselor naturale împreună cu comunitățile locale, vizarea unui număr mai mare de femei decât de bărbați, sprijin similar pentru populația locală și pentru persoanele returnate, formare în domeniul drepturilor omului etc.). Un proiect a redus la minimum riscul de tensiune între comunitățile-gazdă și persoanele returnate care beneficiau de sprijin economic prin organizarea de sesiuni de dialog comunitar și de activități de reintegrare.
- o Cinci documente de acțiune (pentru celelalte 6 proiecte) au inclus măsuri de combatere a riscurilor la adresa principiului de a nu face rău. Aceste măsuri nu s-au tradus în mod sistematic în activități specifice sau în indicatori la nivelul proiectului care să confirme că erau puse în aplicare în mod corespunzător (a se vedea exemplul din *caseta 7*).

Caseta 7

Exemple de măsuri de atenuare propuse pentru care dovezile că au fost puse în aplicare în cadrul proiectului sunt limitate

Documentul de acțiune pentru prima etapă a unui proiect de gestionare a frontierelor din Libia prevedea că utilizarea corectă a echipamentelor maritime și terestre urma să fie monitorizată de agenți responsabili de aplicarea legii din Italia și că urmau să se stabilească criterii stricte pentru selectarea și verificarea funcționarilor libieni care urmau să beneficieze de proiect. Curtea nu a identificat dovezi suficiente că aceste măsuri de atenuare au fost puse în aplicare vreodată de când începuse proiectul, în 2018.

Documentul de acțiune pentru cea de a doua etapă a proiectului făcea referire la o formare specială în domeniul principiilor și al orientărilor recomandate de Biroul Organizației Națiunilor Unite pentru drepturile omului privind drepturile omului la frontierele internaționale. Beneficiarii pe care Curtea i-a intervievat au declarat că au fost instruiți în domeniul drepturilor omului de alte părți interesate, dar nu și de promotorul proiectului.

Programul de formare al promotorului proiectului pentru perioada 2022-2024 a inclus module referitoare la dreptul maritim internațional, la legislația privind drepturile omului și la convențiile internaționale privind căutarea și salvarea. Curtea nu a văzut însă nicio dovadă formală privind sfera și conținutul acestor cursuri (de exemplu, rezumatul cursului, slide-uri Powerpoint, orele predate, lista de prezență), deoarece majoritatea acestora au constatat în formare practică care urma să fie oferită pe mare. Curții i-a fost trimisă o prezentare de 30 de minute privind elaborarea unor proceduri operaționale standard de căutare și salvare cu implicații juridice pentru drepturile omului. Prezentarea a fost organizată la Roma în martie 2023 pentru șase funcționari libieni de nivel înalt. Formarea privind standardele internaționale, inclusiv drepturile omului, în legătură cu activitățile de gestionare a frontierelor terestre a început abia în 2023.

47 Condițiile generale ale tuturor acordurilor de finanțare prevăd că acțiunea va fi suspendată în cazul în care UE identifică în mod oficial o încălcare a drepturilor omului. Contractul pentru unul dintre proiecte includea o nouă clauză care condiționa livrarea echipamentelor de respectarea principiului de a nu face rău și a drepturilor omului. Această clauză a fost adăugată pe parcursul executării proiectului și nu se aplica niciunui echipament predat anterior. Un alt proiect avea restricții similare, dar mai puțin riguroase privind utilizarea, însă a făcut referire la necesitatea de a respecta restricțiile UE în condițiile generale ale contractului. Această clauză nu a fost însă aplicată în mod sistematic tuturor proiectelor, în special celor legate de securitate, de gestionare a frontierelor sau de alte activități sensibile.

Monitorizarea și raportarea privind drepturile omului nu erau suficient de solide, în ciuda introducerii în regim pilot a monitorizării de către terți

48 Curtea a evaluat dacă Comisia:

- o a identificat parteneri de încredere pentru a efectua o monitorizare suplimentară axată pe drepturile omului a activităților EUTF;
- o a instituit proceduri de înregistrare a acuzațiilor de încălcare a drepturilor omului în legătură cu proiectele EUTF și de verificare a corectitudinii lor;
- o a stabilit orientări clare privind răspunsurile care urmează a fi date atunci când se tratează cererile de informații privind proiectele sensibile; și
- o a stabilit criterii clare de suspendare a activităților EUTF.

Verificările privind respectarea principiului de a nu face rău au început în 2020, dar nu au fost suficient de bine susținute cu dovezi în rapoartele Comisiei

49 Comisia consideră că promotorii proiectelor (agenții pentru dezvoltare ale statelor membre, agenții ale ONU sau organizații neguvernamentale) au responsabilitatea principală de a asigura respectarea drepturilor omului și a principiului de a nu face rău pe parcursul implementării. Deși a constatat că partenerii de implementare instituieră ghiduri procedurale, Curtea nu a identificat dovezi care să ateste că au avut loc verificări documentate.

50 Mediul volatil în care are loc intervenția EUTF reprezintă o provocare pentru monitorizarea proiectelor. Comisia, promotorii proiectelor și alți contractanți s-au confruntat cu obstacole similare celor cu care s-a confruntat Curtea, de exemplu, în obținerea accesului la centre de detenție și la alte amplasamente care necesită o autorizație oficială. În Somalia și în Libia, Comisia angajează contractanți externi pentru a evalua rezultatele prin monitorizarea implementării unor proiecte specifice. Majoritatea responsabililor de programe care au participat la sondajul Curții au reușit să efectueze vizite pe teren la proiectele aflate sub responsabilitatea lor, însă un sfert dintre aceștia au declarat că acest lucru nu a fost posibil – în principal din cauza resurselor limitate (personal, buget, vehicule) și/sau a problemelor de securitate. Curtea a analizat 58 de rapoarte de misiune privind proiectele EUTF în cele cinci țări pe care le-a vizitat și a identificat doar unul care indica faptul că s-au efectuat verificări privind principiul de a nu face rău. Niciunul dintre celelalte 57 de rapoarte nu cuprindea dovezi care să ateste astfel de verificări sau nu explica de ce nu au fost necesare astfel de verificări.

51 Începând cu anul 2020, consultanții au inclus în rapoartele de monitorizare axată pe rezultate verificări privind drepturile omului și privind principiul de a nu face rău. Conform acestor verificări, 121 din 130 de proiecte (93 %) nu au prezentat probleme legate de drepturile omului. Consultanții pentru monitorizarea axată pe rezultate au constatat că riscurile la adresa principiului de a nu face rău nu fuseseră atenuate în cazul a 9 proiecte.

Monitorizarea riscurilor legate de drepturile omului în Libia este un mecanism nou, dar nu s-a demonstrat că s-au întreprins acțiuni în urma acestora

52 În decembrie 2019, pentru prima dată, Comisia a luat măsura de a contracta o firmă de consultanță externă în Libia pentru a monitoriza:

- în ce măsură proiectele din cadrul EUTF au promovat și au protejat drepturile omului ale beneficiarilor, în conformitate cu abordarea la care s-a angajat UE; și
- modul în care activitățile de formare aferente EUTF au afectat respectarea drepturilor omului.

53 Monitorizarea drepturilor omului de către terți este un mecanism complex și sensibil. UE a folosit această abordare pentru prima dată în Libia. Totuși, acest mecanism nu a fost pus în aplicare și în alte țări în care drepturile omului ar putea fi în pericol. Contractul din Libia nu a acoperit întreaga perioadă de execuție a contractelor EUTF. Deși EUTF a început să implementeze proiecte în Libia în 2016 și activitățile vor continua până în 2025, contractantul a întocmit 27 de rapoarte lunare din septembrie 2020 până în decembrie 2022. A urmat o pauză de nouă luni până s-a semnat un al doilea contract, în septembrie 2023.

54 Fiecare dintre rapoartele lunare de monitorizare descrie o gamă largă de evenimente și de riscuri potențiale care au fost observate în Libia în cursul lunii anterioare. Sfera monitorizării depinde de context și nu include o examinare atentă a impactului asupra drepturilor omului al tuturor realizărilor și activităților (de exemplu, generatoare electrice sau cursuri de formare). Rapoartele oferă personalului EUTF informații utile cu privire la situația complexă de pe teren.

55 Rapoartele lunare de monitorizare reprezintă o nouă sursă de informații potențial utilă pentru personalul Comisiei, însă Comisia nu a instituit un proces prin care să dea curs informațiilor incluse în aceste rapoarte. Personalul Comisiei care nu cunoaște în profunzime activitățile finanțate de EUTF în Libia, în special locația acestora, nu poate stabili o legătură între riscurile evidențiate și proiectele EUTF și nu poate evalua dacă echipamentele finanțate de UE sunt utilizate conform destinației și cu respectarea principiului de a nu face rău.

56 În cursul activității de audit, Curtea a observat că personalul Comisiei, atât cel de la Bruxelles, cât și cel al delegației, nu cunoștea pe deplin detaliile sau amplasarea activităților EUTF în Libia. Sondajul Curții în rândul responsabililor de programe pentru toate componentele a arătat că unii dintre ei nu dispuneau de informații complete cu privire la amplasarea realizărilor sau a activităților.

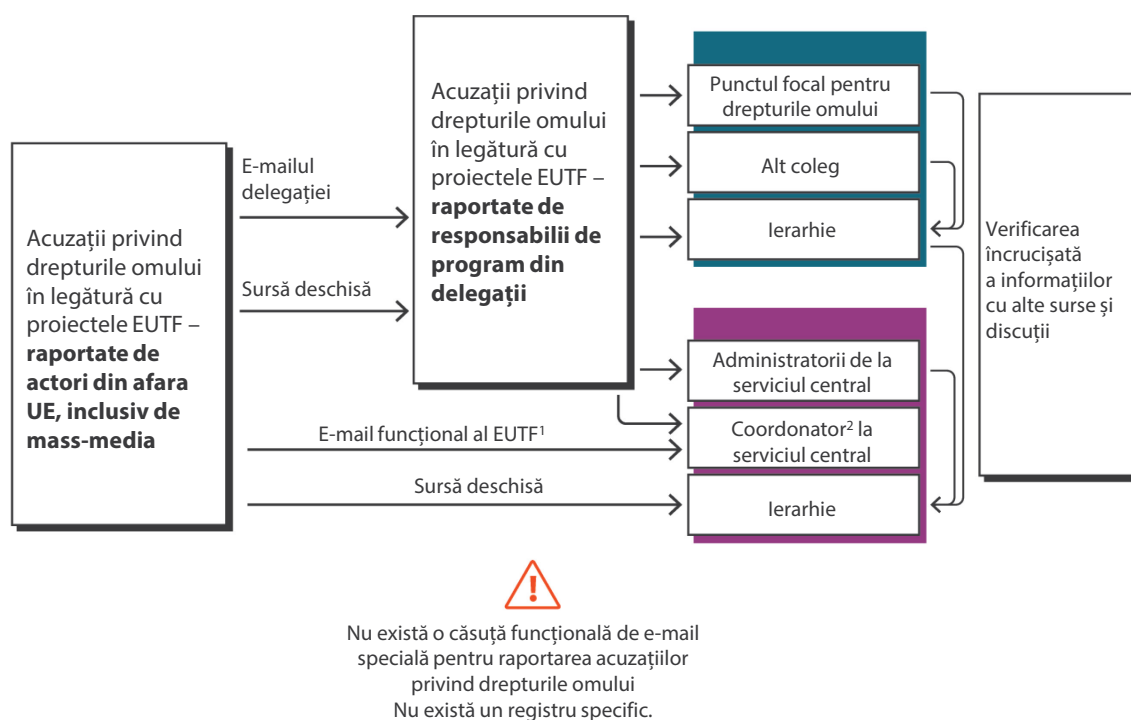
57 Comisia și SEAE nu au comunicat rapoartele lunare de monitorizare donatorilor EUTF sau promotorilor de proiecte. Cu toate acestea, promotorii de proiecte au primit exemplare a cinci rapoarte tematice care conțineau detalii privind riscurile concrete pentru activitățile EUTF și care propuneau recomandări. Aceste rapoarte au evidențiat lipsa unei evaluări sistematice și riguroase a sensibilității la conflicte. Comisia, contractantul și promotorii relevanți de proiecte au convenit asupra unui plan de acțiune, care este urmărit în cadrul rapoartelor de monitorizare din baza celui de al doilea contract (a se vedea punctul 54).

Nu există proceduri formale de raportare și evaluare a presupuselor încălcări ale drepturilor omului

58 Comisia consideră că clauzele contractuale care permit suspendarea unei activități în cazul unei decizii a UE contribuie la oferirea unor garanții adecvate pentru atenuarea riscurilor la adresa principiului de a nu face rău sau a celor legate de drepturile omului. Curtea nu a identificat însă exemple clare sau documentate de acțiuni care ar putea declanșa o decizie a UE de suspendare a unei activități și nici orientări practice în acest sens. Comisia a declarat că ar suspenda sprijinul în cazul în care ar exista o legătură directă între cheltuielile UE și o acuzație de încălcare a drepturilor omului, pe baza unei evaluări individuale a necesității și a proporționalității, ținând seama și de contextul național. Deși au existat acuzații de astfel de încălcări, Comisia nu a putut oferi exemple de cazuri în care se realizaseră astfel de evaluări oficiale în legătură cu activitățile EUTF. Comisia a indicat Curții câteva exemple de situații care ar putea conduce la suspendarea anumitor activități în Libia. Deși Curtea a identificat indicii clare care sugerau că una dintre aceste situații avusese loc, Comisia nu a suspendat până în prezent nicio activitate a EUTF în Libia, considerând că sprijinul trebuie să continue pentru a ocroti viața și a atenua suferința migrantilor.

59 Zece dintre responsabilii de programe ale EUTF care au participat în mod confidențial la sondajul Curții, din cadrul celor trei componente, au declarat că au raportat altor colegi acuzații de încălcare a drepturilor omului. Cu toate acestea, Comisia, la nivelul serviciului central, avea înregistrată o singură acuzație. Comisia a explicat Curții că acuzațiile pot fi comunicate șefului ierarhic al persoanei care raportează (șef de sector, responsabil de cooperare, șef al departamentului finanțe și contracte, șef de delegație), pe baza principiului necesității de a cunoaște, pentru a se asigura confidențialitatea informațiilor raportate. Nu există proceduri oficiale scrise de raportare care să fie comune pentru toate cele trei componente ale EUTF. Astfel, acuzațiile pot fi raportate la diferite persoane prin diferite mijloace (a se vedea *figura 12*). Aproape trei sferturi dintre respondenți au declarat că nu au primit nicio îndrumare cu privire la modul în care să transmită acuzațiile de încălcare a drepturilor omului.

Figura 12 – Diferențe în practicile de raportare și de prelucrare a acuzațiilor de încălcare a drepturilor omului în contextul proiectelor EUTF

¹ INTPA-EUTF-AFRICA@ec.europa.eu

² Coordonează cele 3 componente.

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza răspunsurilor la sondaj și a discuțiilor cu Comisia.

60 Există riscul ca acuzațiile să nu fie documentate și prelucrate în integralitate, în special în caz de fluctuație a personalului. La momentul auditului, nici Comisia și nici SEAE nu dispuneau de un registru confidențial comun care să contribuie la asigurarea înregistrării și a gestionării corespunzătoare a acuzațiilor. Prin urmare, Curtea nu poate confirma că s-a urmărit situația acțiunilor întreprinse în urma tuturor acuzațiilor.

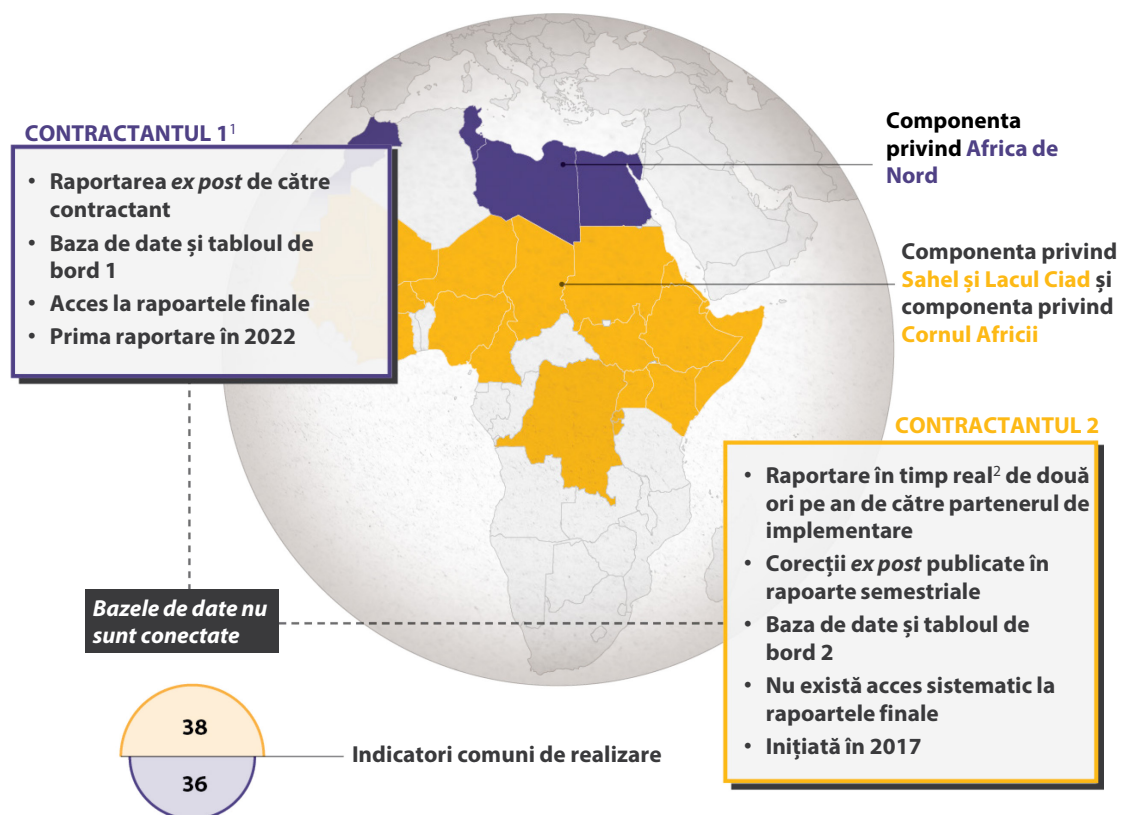
Anumite elemente ale sistemului de monitorizare și raportare nu sunt suficient de precise și nu demonstrează deocamdată care abordări au funcționat cel mai bine

Sistemul de monitorizare procedează la agregarea indicatorilor de realizare de la toate proiectele, dar este lipsit de acuratețe și supraestimează realizările, potrivit constatărilor Curții

61 Curtea a evaluat dacă rezultatele EUTF erau monitorizate în mod eficace la nivelul proiectelor și la nivelul EUTF. Monitorizarea la nivel de proiect este realizată de partenerii de implementare și de managerii operaționali pentru EUTF din delegațiile UE, precum și prin rapoarte de monitorizare axată pe rezultate și de monitorizare de către terți. EUTF a creat un sistem nou și specific de măsurare a realizărilor colective. În 2018, Curtea a recomandat Comisiei să îmbunătățească monitorizarea EUTF. În 2017, EUTF începuse deja să pună în aplicare un nou sistem de monitorizare și învățare pentru a agrega informații de la toate proiectele EUTF în cadrul a 38 de indicatori de realizare comuni pentru componenta privind Sahel și Lacul Ciad și componenta privind Cornul Africii și 36 pentru componenta privind Africa de Nord (a se vedea exemplele din *anexa IV*). Sistemul de monitorizare și învățare este principalul instrument al EUTF pentru acești indicatori comuni de realizare și pentru comunicarea rezultatelor cu părțile interesate. Cifrele privind realizările sunt prezentate în raportul anual al EUTF, în cadrul reuniunilor Consiliului strategic și pe [site-ul](#) EUTF, dar fără o verificare externă independentă.

62 Din 2016, trei contractanți externi diferiți au colectat și agregat date și au realizat studii și analize pentru sistemul de monitorizare și învățare la un preț de aproximativ 18 milioane de euro. În prezent, unul dintre ei gestionează datele pentru componenta privind Cornul Africii și pentru componenta privind Sahel și Lacul Ciad, iar altul se ocupă de componenta privind Africa de Nord (a se vedea *figura 13*).

Figura 13 – Colectarea de date de către contractanți ca bază pentru raportarea prin sistemul de monitorizare și învățare

¹ Cifrele pentru perioada 2017-2021 au fost raportate inițial de un contractant diferit, dar metodologia aplicată de contractantul 1 a permis raportarea rezultatelor cumulate începând din 2017.

² Raportarea în timp real nu se bazează neapărat pe rapoarte narrative (oficiale) disponibile, ci urmărește să reflecte situația în fiecare trimestru sau în fiecare semestru, spre deosebire de raportarea *ex post* bazată pe aceste rapoarte.

Notă: liniile de demarcație indicate și denumirile utilizate pe această hartă nu reprezintă o aprobare sau o acceptare oficială de către Organizația Națiunilor Unite.

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza sistemului de monitorizare și învățare.

63 Curtea a utilizat eșantionul de 11 indicatori incluși în *anexa IV* pentru a verifica dacă raportarea prin sistemul de monitorizare și învățare era corectă. Curtea a identificat greșeli și inexactități în ceea ce privește toate proiectele pe care le-a inclus în eșantion. Au existat mai multe inconsecvențe în raportarea referitoare la componenta privind Sahel și Lacul Ciad și componenta privind Cornul Africii decât în cazul componentei privind Africa de Nord. Acest lucru se datorează în parte faptului că consultantul pentru componenta privind Africa de Nord s-a bazat pe informațiile raportate de către promotorii proiectelor după validarea de către managerii operaționali din cadrul Comisiei, dar a încercat de asemenea să evite dubla contabilizare aplicând o abordare mai prudentă. În cazul celorlalte componente, datele au fost incluse trimestrial în sistemul de monitorizare și învățare înainte ca managerii din cadrul Comisiei să valideze rapoartele. Inconsecvențele au fost cauzate de:

- modificări metodologice (sistemul de monitorizare și învățare a fost instituit în 2017, după contractarea primelor proiecte);
- deficiențe metodologice (a se vedea *caseta 8*);

Caseta 8

Exemplu de deficiență metodologică care duce la o raportare inexactă

În Etiopia a fost derulat un proiect de remediere a lipsei punctelor pentru spălarea mâinilor ca mijloc de a încetini transmiterea COVID-19. Promotorul proiectului a raportat 100 de stații de spălare a mâinilor, dar sistemul de monitorizare și învățare a raportat aceste realizări ca fiind 100 de unități separate, și nu o singură infrastructură socială construită și/sau reabilitată. Curtea consideră că aceste echipamente ar fi trebuit să fie raportate ca „microinfrastructuri (latrine, fântâni, electricitate)” în cadrul indicatorului pentru „servicii de bază” și să fie contabilizate ca o singură unitate.

© Promotorii proiectului. Toate drepturile rezervate.

- supradeclararea realizărilor în 13 din cele 16 proiecte (mai frecventă decât subdeclararea), cum ar fi dubla contabilizare a beneficiarilor, a infrastructurii sau a suprafeței (a se vedea [caseta 9](#));
- necomunicarea unor informații detaliate de către promotorii proiectelor, deficiență constatată de Curte în cadrul controalelor la fața locului, și
- dificultățile întâmpinate de contractanții pentru sistemul de monitorizare și învățare în a obține date exacte în timp util de la partenerii de implementare.

Caseta 9

Exemple de supradeclarare și declarare incorectă a numărului de parcuri industriale și de infrastructuri de afaceri

Patru proiecte din eșantionul Curții au raportat în total 62 de „parcuri industriale și/sau infrastructuri de afaceri construite, extinse sau modernizate”. Curtea a constatat că cele patru proiecte nu au vizat niciun parc industrial. Realizările pe care le-a putut verifica Curtea se refereau la infrastructuri sau la echipamente de afaceri. Curtea nu a reușit să obțină informații suficiente pentru a confirma existența a 33 dintre cele 62 de unități declarate sau acestea au fost declarate incorect în sistemul de monitorizare și învățare.

Un proiect a raportat 12 realizări în cadrul acestui indicator. Curtea a vizitat una dintre structurile pentru care s-a oferit sprijin și a constatat că aceasta exista deja de mai mulți ani și fusese construită de autoritățile locale. Sprijinul din EUTF a fost acordat doar sub forma unor mici echipamente IT: un laptop, o imprimantă, o casă și un *notepad*.

64 În raportul său din 2018, Curtea a recomandat ca documentele de planificare a proiectelor, cunoscute sub numele de cadre logice, să includă obiective specifice, măsurabile, realizabile, realiste și delimitate în timp (*specific, measurable, achievable, realistic and timed* – SMART) (a se vedea [anexa I](#)). În răspunsurile sale la raport, Comisia a afirmat că se va asigura, de asemenea, că indicatorii sunt SMART. Cadrele logice au fost între timp actualizate. Cu toate acestea, indicatorii utilizați pentru a măsura obiectivele generale și specifice nu sunt încă pe deplin specifici, relevanți, măsurabili sau realizabili (a se vedea [caseta 10](#)). Măsurarea progreselor este îngreunată de faptul că aproape jumătate dintre indicatori nu au valori de referință clare, iar o treime dintre aceștia au ținte neclare sau nu au ținte. Din 2020, contractanții care efectuează monitorizarea axată pe rezultate a proiectelor EUTF au constatat probleme în cadrele logice pentru mai mult de jumătate dintre proiectele monitorizate.

Caseta 10

Exemplu de indicator care nu era SMART

Un proiect a stabilit indicatorul „Percepția experților naționali și internaționali și ponderea experților care percep o scădere a migrației ilegale și o atenuare a vulnerabilităților care decurg din aceasta” pentru a măsura progresele înregistrate în vederea atingerii obiectivului „atenuarea vulnerabilităților care decurg din migrația ilegală și combaterea migrației ilegale”.

Indicatorul nu este specific: nu numai că se bazează pe opinii, dar nu precizează nici ce experți trebuie consultați și ce surse trebuie utilizate pentru colectarea datelor. El nu stabilește nicio valoare de referință, iar singura țintă este „o scădere”.

Nu există încă suficiente date care să demonstreze în ce măsură abordează EUTF în mod durabil cauzele profunde ale migrației ilegale și ale strămutărilor forțate

65 Curtea a verificat dacă raportarea privind EUTF este exactă și oferă o imagine corectă a realizărilor (eficiență, eficacitate, impact) și a provocărilor. Ea a verificat, de asemenea, dacă realizările proiectelor pe care le-a vizitat au rămas în vigoare sau au fost utilizate după finalizare, precum și dacă proiectele au contribuit la rezultate și efecte pozitive în materie de dezvoltare.

Realizările raportate sunt pozitive, dar nu identifică cele mai bune abordări pentru reducerea migrației ilegale și a strămutărilor forțate

66 Rapoartele de monitorizare axată pe rezultate indică faptul că jumătate din toate realizările EUTF au calitatea preconizată. La momentul auditului, s-a raportat că, în ceea ce privește proiectele din eșantionul Curții, activitățile, echipamentele sau lucrările planificate au fost executate într-o proporție semnificativă, dar nu în întregime (a se vedea [anexa II](#)). Dintre cele 16 proiecte auditate, 5 erau încă în curs de implementare. În timpul vizitelor la fața locului, Curtea a constatat că promotorii a 3 proiecte supradeclaraseră realizările (a se vedea exemplul construcției unei clădiri destinate unui atelier meșteșugăresc, declarată ca fiind finalizată, în [imaginea 3](#)).

Imaginea 3 – Clădirea destinată atelierului meșteșugăresc neterminată la finalul contractului

Sursa: Curtea de Conturi Europeană.

67 EUTF nu a definit nici valori de referință, nici ținte pentru a măsura îmbunătățirile și realizările globale. În plus, agregarea datelor privind rezultatele pentru portofoliul EUTF nu este posibilă în același mod ca agregarea datelor privind realizările, în principal pentru că indicatorii de rezultat comuni ai EUTF nu au fost concepuți înainte de programare¹⁸. Cu toate acestea, rapoartele de monitorizare a EUTF includ analize specifice proiectelor pentru componenta privind Sahel și Lacul Ciad și componenta privind Africa de Nord. Componenta privind Cornul Africii a agregat un număr limitat de indicatori privind proiecte similare, concentrându-se asupra beneficiilor pe care le aduce sprijinul acordat din EUTF pentru veniturile gospodăriilor, securitatea alimentară, nutriție și sănătate, reducerea migrației ilegale și gestionarea migrației.

---

¹⁸ *EUTF Monitoring and Learning System Horn of Africa*, decembrie 2023, p. 14.

68 Un număr mare de proiecte mai problematice ale EUTF (220 la momentul auditului) au fost monitorizate prin intermediul rapoartelor de monitorizare axată pe rezultate, două treimi dintre acestea concluzionând că rezultatele preconizate erau în pericol. Chiar și după șapte ani și în ciuda lecțiilor învățate și a unei evaluări intermediare, Comisia nu este încă în măsură să identifice și să raporteze cu privire la cele mai eficiente și mai eficace abordări pentru reducerea migrației ilegale și a strămutărilor forțate în Africa.

69 Curtea a constatat că unul dintre proiectele din eșantionul său și-a atins obiectivele generale și specifice, iar 11 dintre ele le-au atins parțial (a se vedea [anexa II](#)). Cu toate acestea, lacunele în materie de date și lipsa unor indicatori SMART fac dificilă măsurarea exactă a rezultatelor și a impactului (a se vedea exemplul din [caseta 10](#)). Celelalte 4 proiecte încă desfășoară activități.

Rezultatele raportate sunt afectate de probleme legate de sustenabilitate și supraestimare

70 În Mauritania, Curtea a auditat un proiect în domeniul securității, referitor la formarea și la echiparea forțelor de securitate mobile, în special în zonele mai îndepărtate, cu scopul de a îmbunătăți securitatea publică și de a contribui la stabilitatea țării. Forțele de securitate au evacuat persoane și bunuri în caz de inundații și au interceptat traficul de arme, de droguri, de combustibil, precum și migranți ilegali. De asemenea, au ajutat la arestarea unor teroriști condamnați care au evadat din închisoare. Proiectul a avut succes, dar nu și în ceea ce privește obiectivele sale transnaționale (nu a existat o coordonare regională cu alte țări).

71 Trei dintre proiectele incluse în eșantionul Curții au sprijinit gestionarea frontierelor și, în special, controlul frontierelor, dar niciunul dintre acestea nu a avut un indicator de rezultate care să permită măsurarea numărului de persoane salvate/interceptate sau a impactului asupra fluxurilor migratorii. În general, nu există date suficiente pentru a demonstra impactul sprijinului acordat din EUTF, în special în ceea ce privește reducerea numărului de migranți care utilizează ruta central-mediteraneeană (a se vedea un exemplu din cele trei proiecte în [caseta 11](#)).

Caseta 11

În pofida îmbunătățirilor, nu există încă date suficiente pentru a stabili o legătură clară între sprijinul acordat de EUTF și capacitatea autorităților libiene în domeniul gestionării frontierelor și a migrației

Începând din 2018, Administrația Generală libiană pentru Securitatea Zonelor de Coastă a beneficiat de formare și de echipamente, în special ambarcațiuni reparate, dar rolul său în operațiunile de căutare și salvare este mult mai limitat decât cel al Gărzii de Coastă libiene. Principalul actor libian pe mare este Garda de Coastă libiană, care a primit prima sa ambarcațiune finanțată din EUTF în iunie 2023.

Cu excepția anilor 2019 și 2020, numărul raportat de persoane returnate în Libia a rămas mai ridicat decât cel din 2016. Pe de altă parte, raportul dintre returnările în Libia și plecări a început să scadă în 2019 – în ciuda faptului că numărul de persoane care ajung în Europa prin ruta central-mediteraneeană a crescut constant din 2019. Acestea fiind spuse, numărul de migranți care pleacă din Libia și numărul celor care sosesc în Italia rămân mult mai scăzute decât în 2016.

În sfârșit, Libia nu dispune de un centru național de coordonare a operațiunilor de căutare și salvare, iar centrul său de coordonare a operațiunilor de salvare pe mare nu este încă operațional, chiar dacă în decembrie 2021 au fost livrate echipamente finanțate prin EUTF (a se vedea [imaginea 4](#)).

Imaginea 4 – Containere încuiate și nefolosite destinate viitorului centru de coordonare a operațiunilor de salvare pe mare din Tripoli

Sursa: Curtea de Conturi Europeană.

Rapoartele de monitorizare a drepturilor omului întocmite pentru Comisie (a se vedea punctul 54) au remarcat că autoritățile libiene de coastă nu răspund întotdeauna la urgențele pe mare și nici nu informează în mod sistematic organizațiile umanitare care pot oferi asistență la debarcare. Rapoartele au atras atenția, de asemenea, asupra desfășurării operațiunilor de căutare și salvare pe mare într-un mod care ar putea încălca dreptul internațional.

72 Eșantionul Curții a inclus cinci proiecte menite să ofere protecție refugiaților și migranților. Două proiecte în Etiopia și unul în Gambia au sprijinit activități de îmbunătățire a reintegrării migranților care se întorc în țară și de consolidare a structurilor naționale. În ciuda sprijinului logistic și material valoros, organismul național de coordonare a migrației din Gambia s-a reunit rar, dar a elaborat un plan de acțiune pentru 2023/2024, iar rețeaua de centre de informare privind migrația a devenit inactivă după ce finanțarea a încetat. Atât proiectele din Etiopia, cât și cel din Gambia au avut în vedere un mecanism de îndrumare, astfel încât informațiile despre migranți să poată fi comunicate altor parteneri pentru asistență suplimentară. Curtea a constatat că platforma online nu era utilizată în mod sistematic de toți donatorii din Gambia, iar informările s-au bazat pe schimburi ad-hoc (e-mail sau telefon), ceea ce a dus la un risc de duplicare a sprijinului (a se vedea *caseta 12*). Platforma online nu era deloc operațională în Etiopia.

Caseta 12

Un exemplu de sprijin repetat din EUTF, fără rezultate

În 2018, un beneficiar din Gambia a primit formare și un grant pentru a înființa o afacere în sectorul avicol, ca parte a sprijinului de reintegrare oferit de un proiect din cadrul EUTF. Beneficiarul a primit pui de găină, furaje, medicamente și echipamente.

În 2022, acesta a primit același sprijin ca în 2018, deși a confirmat verbal că anterior nu a desfășurat nicio activitate.

În 2023, când l-au vizitat auditorii Curții, își vânduse toate animalele și nici acest al doilea proiect finanțat de UE nu mai era operațional.

73 Un proiect din Libia oferă asistență multisectorială migranților și refugiaților într-o serie de amplasamente. Cu toate acestea, organizațiile umanitare au un acces foarte restrâns la aceste locuri, ceea ce limitează ce pot face pentru persoanele aflate în dificultate. Unele persoane returnate pe care le-a intervievat Curtea au primit articole nealimentare (periuțe de dinți, pastă de dinți, săpun) pe care nu le puteau folosi deoarece nu aveau acces la apă, dar și-au exprimat recunoștința pentru alte articole, cum ar fi hainele și păturile. Rapoartele de monitorizare a drepturilor omului finanțate din EUTF au atras atenția asupra deturnării asistenței materiale. Autoritatea libiană care administrează centrele de detenție oficiale a închis o serie dintre acestea și nu a putut să comunice Curții cine este acum responsabil pentru clădirile care au beneficiat de sprijinul din EUTF. Curtea nu a putut vizita niciunul dintre centrele de detenție finanțate prin EUTF, deoarece autoritățile libiene nu i-au permis accesul. Potrivit rapoartelor de monitorizare a drepturilor omului, condițiile de viață din centrele de detenție s-au îmbunătățit ușor atunci când s-au efectuat lucrări, dar tratamentul aplicat deținuților nu s-a schimbat.

74 Zece dintre proiectele din eșantionul Curții au constat în activități de creare de locuri de muncă și de oportunități economice. Rapoartele de proiect arată o creștere a veniturilor beneficiarilor de sprijin. Curtea s-a întâlnit cu beneficiarii tuturor celor 10 proiecte care, în general, au fost mulțumiți de sprijinul primit, deși unii s-au plâns că acesta nu a răspuns pe deplin nevoilor lor.

75 Dintre aceste 10 proiecte, 8 au raportat în total 14 028 de locuri de muncă create. Documentația care stă la baza eșantionului Curții arată însă că această cifră a fost exagerată în mod semnificativ. Vizitele Curții la fața locului au arătat că multe activități și, prin urmare, și locurile de muncă declarate nu erau sustenabile (a se vedea [caseta 13](#)). Este dificil să se răspundă nevoilor pe termen lung pe durata unui proiect. Beneficiarii au primit puțin sprijin și nu au primit suficientă îndrumare sau pregătire pentru a elabora un plan de afaceri credibil, pentru a efectua o analiză de piață sau pentru a dobândi cunoștințe de bază în materie de contabilitate. Într-un document de acțiune inclus în eșantionul Curții se menționează că „formarea și sprijinul pentru activitățile de subzistență la scară mică nu s-au dovedit întotdeauna reușite în ceea ce privește ocuparea ulterioară a unui loc de muncă sau o mai bună autonomie”, însă acest risc nu a fost evidențiat în celelalte proiecte care au desfășurat activități similare.

Caseta 13

Exemple de realizări nesustenabile

Locurile de muncă create prin intermediul unui proiect din Etiopia erau nesustenabile

Un proiect de prevenire a migrației ilegale prin stimularea ocupării forței de muncă în Etiopia a redus rata șomajului în cinci zone predispuse la migrație cu doar 0,32 % – atingând doar 3,61 % din ținta stabilită. În 2021, numărul locurilor de muncă care mai existau după trei luni de la angajare era de 3 335 din cele 5 422 inițiale. În schimb, în 2023, la momentul auditului Curții, nu mai erau disponibile date de monitorizare privind locurile de muncă create. Prin urmare, nu este clar cât de sustenabile au fost locurile de muncă și în ce măsură proiectul a contribuit la descurajarea persoanelor returnate să încerce să plece din nou.

Abator și adăpost de păsări inactiv și suspendat, nefiind viabil din punct de vedere economic

Un proiect din componenta privind Sahel și Lacul Ciad a finanțat, în 2021, o fermă-model de prelucrare a cărnii de pasăre, care cuprindea un adăpost alimentat cu energie solară pentru 1 000 de păsări, un abator containerizat, un birou al conducerii, depozite, toalete publice și un generator de 60 KvA. De asemenea, proiectul a finanțat sediul asociației de tineri care administra ferma.

La momentul vizitei Curții, beneficiarul a explicat că nu era viabil din punct de vedere economic să desfășoare afacerea. Spațiul era gol (a se vedea [imaginea 5](#)), iar asociația era în discuții cu investitori din afara UE pentru a prelua chiria.

Imaginea 5 – Abator nefolosit

Sursa: Curtea de Conturi Europeană.

76 Sprijinul acordat asociațiilor sătești/de creditare și activităților generatoare de venit poate fi cuantificat în numărul de locuri de muncă create. Conform metodologiei, cifrele nu ar trebui însă să fie raportate ca locuri de muncă până nu sunt verificate rezultatele după șase luni. Cu toate acestea, deoarece ratele de reușită nu sunt măsurate, nu se poate stabili cu exactitate câte locuri de muncă noi au fost create. Metodologia prevede că locurile de muncă create colateral (indirecte și „induse”) ar trebui, în general, să fie excluse. Cu toate acestea, 2 dintre cele 16 proiecte din eșantionul Curții au raportat și locuri de muncă indirecte sau „induse”.

77 Curtea a verificat 57 de beneficiari care au primit sprijin economic pentru înființarea sau extinderea unei activități comerciale. Deși 3 dintre activități nu erau încă finalizate, 42 de întreprinderi erau încă în totalitate sau parțial în funcțiune la momentul auditului, însă sustenabilitatea reprezenta un risc pentru 21 dintre acestea. 2 proiecte implementate în Etiopia au oferit granturi beneficiarilor cu condiția ca aceștia să împartă riscul financiar. Curtea a vizitat unul dintre acești beneficiari de grant de mică valoare, care contribuise cu 40 % din investiția totală și care încă mai conducea afacerea (a se vedea *imaginea 6*).

Imaginea 6 – Magazin în tabăra de refugiați din Kebribeyah, Etiopia

Sursa: Curtea de Conturi Europeană.

78 Un proiect din Tunisia a avut succes în crearea de start-upuri deoarece a oferit îndrumare intensă, prin intermediul unui grant de 27 000 de euro pentru fiecare întreprindere nou-înființată, și a respectat preferințele personale ale beneficiarilor. De asemenea, a vizat mult mai puțini beneficiari și a oferit niveluri de sprijin mai puțin diluate decât alte proiecte.

79 Mediile în care funcționează EUTF sunt fragile și volatile și pun în pericol sustenabilitatea sprijinului. În general, Curtea a constatat că 33 dintre cele 115 investiții (întreprinderi, construcții și echipamente) pe care le-a examinat nu mai erau operaționale la momentul vizitei sale, iar alte 66 riscau să devină nesustenabile. Mai mult de jumătate dintre respondenții la sondajul Curții au considerat că EUTF a pus suficient accent pe rezultatele pe termen lung și pe sustenabilitatea proiectelor. Cu toate acestea, peste 60 % dintre respondenți au fost de acord că autoritățile naționale nu monitorizau sau nu preluau în mod sistematic activitățile proiectelor. În cadrul exercițiului privind lecțiile învățate din 2021 s-a semnalat, de asemenea, lipsa strategiilor de ieșire, ceea ce generează îngrijorări cu privire la sustenabilitatea rezultatelor EUTF¹⁹.

80 Potrivit agențiilor pentru dezvoltare ale statelor membre și personalului delegațiilor UE, EUTF a ajutat statele membre ale UE să se angajeze în dialoguri privind migrația cu țările partenere. În special, EUTF a deschis calea pentru părți interesate din afara domeniului dezvoltării, cum ar fi ministere de interne și forțe de apărare sau de securitate. Unul dintre obiectivele EUTF a fost acela de a contribui la „dialogurile” privind migrația, în special în Gambia și Etiopia. La momentul auditului, dialogurile privind migrația erau în desfășurare și au fost reluate în Etiopia după încheierea conflictului din Tigray.

---

¹⁹ ALTAI, *Learning Lessons from the EUTF*, etapa 2, 2021, p. 25 și 28.

Concluzii și recomandări

81 În cei opt ani de funcționare, Fondul fiduciar de urgență al Uniunii Europene pentru Africa a dezvoltat o nouă abordare pentru a colecta informații despre cauzele profunde ale instabilității, ale migrației ilegale și ale strămutărilor de persoane, pentru a identifica riscurile legate de drepturile omului într-un mediu instabil și pentru a raporta cu privire la realizările cumulate ale acțiunilor sale. Proiectele EUTF au raportat că s-au livrat multe dintre realizările planificate și că și-au atins parțial obiectivele. În ciuda acestui fapt, sprijinul financiar din EUTF este încă insuficient concentrat pe prioritățile convenite. În plus, există provocări în ceea ce privește raportarea, asigurarea sustenabilității rezultatelor și protejarea drepturilor omului.

82 EUTF a contribuit la menținerea migrației ca prioritară pe agenda politică și de dezvoltare. În cadrul auditului anterior privind EUTF, Curtea a concluzionat că, deși era un instrument flexibil, el ar fi trebuit să fie astfel conceput încât să fie mai bine direcționat. Prin urmare, Curtea a recomandat, printre altele, să se recurgă la rapoarte bazate pe cercetare și pe dovezi pentru a concentra mai bine obiectivele și prioritățile generale ale EUTF. Totuși, la nivel strategic nu s-au schimbat prea multe, iar sprijinul a rămas insuficient direcționat. Consiliul strategic a aprobat priorități mai specifice în 2018, dar acestea au avut un impact redus asupra alegerilor strategice sau asupra acțiunilor care urmau să fie finanțate. A se vedea punctele [23-26](#) și [80](#).

83 Toate proiectele pe care le-a examinat Curtea au răspuns la nevoi, dar nu la cele mai urgente. Alocarea fondurilor nu s-a bazat pe indicatori specifici migrației. Deciziile EUTF au putut fi luate rapid, dar acesta a continuat să sprijine o gamă largă de sectoare și de acțiuni și a fost mai puțin rapid în ceea ce privește contractarea. A se vedea punctele [27-28](#).

84 În comparație cu ajutorul pentru dezvoltare acordat anterior, EUTF a urmărit să își concentreze sprijinul în funcție de informații bazate pe dovezi. EUTF a finanțat publicarea a peste o sută de rapoarte bazate pe cercetare pentru a ajuta la identificarea nevoilor. Cu toate acestea, marea majoritate a acestor rapoarte nu au fost disponibile decât după ce aproape toată finanțarea din EUTF a fost angajată. Totuși, ele au fost utile pentru conceperea planurilor de acțiune în cadrul Instrumentului de vecinătate, cooperare pentru dezvoltare și cooperare internațională – Europa globală pentru perioada de programare 2021-2027 și au furnizat Comisiei informații valoroase cu privire la cauzele și dinamica conflictelor, ale migrației ilegale și ale strămutărilor în Africa. A se vedea punctele [29-37](#).

Recomandarea 1 – Direcționarea sprijinului într-o măsură mai mare în funcție de dovezi către anumite zone geografice și anumiți beneficiari

---

Pentru a stabili prioritățile sprijinului său viitor pentru prevenirea și gestionarea migrației ilegale și pentru a-l direcționa mai bine, Comisia ar trebui să vizeze cele mai relevante zone geografice și nevoi utilizând date specifice migrației și informații bazate pe cercetare.

Data-țintă pentru punerea în aplicare a recomandării: sfârșitul anului 2025.

85 În documentele de acțiune, trimiterile la lecțiile învățate erau lapidare și generice și nu evidențiau provocările, dificultățile sau bunele practici anterioare. Curtea a identificat unele activități de proiect care nu corespundeau unor nevoi urgente în contextul migrației și altele care nu mai erau sustenabile. EUTF a comandat două rapoarte privind lecțiile învățate, dar acestea au devenit disponibile chiar înainte ca EUTF să înceteze contractarea operațiunilor. A se vedea punctele [34-39](#).

Recomandarea 2 – Includerea documentelor EUTF într-un registru central pentru a fundamenta acțiunile viitoare și pentru a extinde lecțiile învățate pentru documentele de acțiune

---

În vederea viitoarelor sale acțiuni de dezvoltare, inclusiv a celor care vor fi desfășurate prin intermediul Instrumentului de vecinătate, cooperare pentru dezvoltare și cooperare internațională – Europa globală, Comisia ar trebui să includă lecțiile învățate din proiectele EUTF într-un registru central și să extindă secțiunea privind lecțiile învățate din documentele de acțiune prin menționarea documentelor consultate și prin enumerarea dificultăților sau a bunelor practici observate în țară și în alte părți pentru activități similare.

Data-țintă pentru punerea în aplicare a recomandării: sfârșitul anului 2026.

86 Proiectele EUTF se desfășoară în medii dificile, în care ajutorul poate fi deturnat în scopuri care nu au fost avute în vedere. În acest context, verificările *ex ante* ale impactului potențial al unui proiect asupra drepturilor omului nu au fost suficient de cuprinzătoare. În cazul în care un document de acțiune includea măsuri de atenuare, acestea nu se traduceau în mod sistematic în activități specifice sau în indicatori la nivelul proiectului care să confirme că măsurile erau puse în aplicare în mod corespunzător. A se vedea punctele [42-46](#).

87 Mediul volatil în care are loc intervenția EUTF reprezintă o provocare pentru monitorizarea proiectelor. Având în vedere riscurile crescute din Libia, Comisia a optat pentru monitorizarea de către terți pentru a-și îmbunătăți nivelul de supraveghere a impactului activităților EUTF asupra drepturilor omului în această țară. Această monitorizare este prima de acest fel. Această practică este o sursă utilă de informații privind riscurile legate de drepturile omului în Libia, dar nu s-a demonstrat că au fost întreprinse acțiuni în urma acesteia. A se vedea punctele [52-57](#).

88 Comisia consideră că clauzele contractuale care permit suspendarea unei activități în cazul unei hotărâri judecătorești sau al unei decizii a UE contribuie la oferirea unor garanții adecvate pentru atenuarea riscurilor la adresa principiului de a nu face rău sau a celor legate de drepturile omului. Comisia nu dispune de proceduri interne formale pentru raportarea și înregistrarea acuzațiilor de încălcare a drepturilor omului în legătură cu proiectele finanțate de UE și nici pentru urmărirea situației acțiunilor întreprinse în urma acestor acuzații. Indiferent de sursa acuzațiilor de încălcare a drepturilor omului sau de nerespectare a principiului de a nu face rău, nu există niciun sistem care să demonstreze că informațiile de acest tip au fost examinate și luate în considerare în mod corespunzător atunci când s-a decis continuarea sau suspendarea sprijinului UE. A se vedea punctele [58-60](#).

Recomandarea 3 – Consolidarea identificării riscurilor legate de drepturile omului și luarea unor măsuri de atenuare a acestora

Pentru a consolida respectarea principiului de a nu face rău în procesul decizional privind orice acțiune viitoare de dezvoltare, Comisia ar trebui:

- (a) să evalueze în mod sistematic nivelul specific de risc pentru drepturile omului în etapa de concepere și de formulare și să transpună măsurile de atenuare propuse în activități specifice sau în indicatori de realizare în cazul în care un proiect prezintă riscuri semnificative la adresa drepturilor omului;
- (b) să elaboreze și să difuzeze proceduri interne clarificate pentru raportarea acuzațiilor privind drepturile omului în contextul proiectelor finanțate de UE și pentru urmărirea situației acțiunilor întreprinse în urma acestor acuzații;
- (c) să analizeze informațiile legate de riscurile la adresa drepturilor omului, fie că sunt obținute prin monitorizarea drepturilor omului de către terți, fie prin alte mijloace, cum ar fi acuzațiile; să identifice entitatea responsabilă pentru efectuarea acestor analize; să păstreze o evidență a tuturor acțiunilor întreprinse ca răspuns și a motivelor pentru care s-a decis continuarea sau suspendarea sprijinului UE.

Data-țintă pentru punerea în aplicare a recomandării: sfârșitul anului 2025.

89 Deși promotorii proiectelor incluse în eșantionul Curții au raportat că au obținut majoritatea realizărilor preconizate, dar nu pe toate, și că și-au atins multe dintre obiective, sustenabilitatea era adesea pusă sub semnul întrebării. Cu toate acestea, EUTF a facilitat dialogul pe tema problemelor legate de migrație. Toate contribuțiile din EUTF au fost raportate la OCDE ca asistență oficială pentru dezvoltare eligibilă. Curtea a constatat că unele activități nu ar fi trebuit să fie clasificate în acest mod. A se vedea punctele [40](#) și [66-80](#).

90 Pe lângă monitorizarea la nivel de proiect, Comisia a instituit un sistem de măsurare a realizărilor colective ale acțiunilor sale prin agregarea rezultatelor tuturor proiectelor EUTF. Sistemul conține aproape 40 de indicatori de realizare, dar nu ia în considerare sustenabilitatea realizărilor și nici nu raportează dacă proiectele au contribuit la tratarea cauzelor profunde ale instabilității, ale migrației ilegale și ale strămutărilor de persoane. Realizările raportate pentru proiectele incluse în eșantionul Curții nu au fost în totalitate exacte și au fost adesea supradecarate, parțial din cauza deficiențelor metodologice și a necomunicării de informații detaliate de către promotorii proiectelor. A se vedea punctele [61-64](#).

Recomandarea 4 – Îmbunătățirea acurateței realizărilor raportate

---

Pentru a îmbunătăți acuratețea raportării privind realizările, Comisia ar trebui:

- (a) să examineze, pentru orice acțiune de dezvoltare viitoare, modalitățile de a asigura că promotorii proiectelor împărtășesc informații mai detaliate cu privire la datele subiacente utilizate pentru raportarea la nivelul indicatorilor, inclusiv listele de echipamente, informații privind beneficiarii finali, locația, valoarea sprijinului;
- (b) pentru orice acțiune de dezvoltare viitoare, să includă, în cadrul monitorizării sale axate pe rezultate sau al evaluărilor proiectelor, verificări privind acuratețea și sustenabilitatea rezultatelor raportate derivate din agregarea indicatorilor din cadrul IVCDCl;
- (c) să identifice proiectele din cadrul EUTF care riscă să fi fost evaluate incorect ca fiind eligibile în totalitate pentru AOD și, dacă este necesar, să corecteze raportarea lor ca AOD către OCDE.

Data-țintă pentru punerea în aplicare a recomandării: sfârșitul anului 2025.

Prezentul raport a fost adoptat de Camera III, condusă de doamna Bettina Jakobsen, membră a Curții de Conturi, la Luxemburg, în ședința sa din 9 iulie 2024.

Pentru Curtea de Conturi,

Tony Murphy
Președinte

Anexe

Anexa I – Situația acțiunilor întreprinse în urma recomandărilor formulate în Raportul special nr. 32/2018

Nivelul de punere în aplicare: pusă în aplicare integral; pusă în aplicare în majoritatea privințelor; pusă în aplicare în anumite privințe; nepusă în aplicare.

Recomandarea Curții	Acceptarea de către Comisie a recomandării	Nivelul de punere în aplicare
<p>Recomandarea 1</p> <p>Comisia ar trebui să propună Consiliului fondului fiduciar o revizuire a obiectivelor și a priorităților existente ale Fondului fiduciar al UE pentru Africa, pentru ca acestea să fie mai precise și mai fezabile. Comisia ar trebui să ia în considerare provocările specifice celor trei componente și, în măsura posibilului, să includă niveluri-țintă și niveluri de referință. În cadrul acestui exercițiu, Comisia ar trebui să utilizeze, în special:</p>		
(a) realizările instrumentelor de cercetare și colectare de date;	acceptată	
(b) capacitățile tuturor donatorilor;	acceptată	nepusă în aplicare
(c) un mecanism care să permită desprinderea de învățăminte la nivelul de ansamblu al Fondului fiduciar.	acceptată	
<p>Recomandarea 2</p> <p>Comisia ar trebui:</p>		
(a) să stabilească criterii comune clare care să fie aplicate la nivelul tuturor componentelor și să documenteze evaluarea propunerilor de proiecte realizată în raport cu aceste criterii;	respinsă	

Recomandarea Curții	Acceptarea de către Comisie a recomandării	Nivelul de punere în aplicare
(b) să pună la dispoziția comitetelor operaționale o listă cu propunerile primite care nu au fost dezvoltate într-o fișă de acțiune de către administratorul respectiv al Fondului fiduciar, inclusiv motivele care au dus la respingerea propunerilor respective de către acesta;	respinsă	
(c) să aducă la cunoștința comitetelor operaționale orice modificare substanțială a proiectelor deja aprobate (adică modificări legate de obiective, de buget sau de durată);	acceptată	
(d) să introducă o secțiune specială în fișa de acțiune, în care să se demonstreze avantajul comparativ pe care îl prezintă susținerea proiectului prin intermediul Fondului fiduciar al UE pentru Africa în raport cu alte forme de sprijin din partea UE.	acceptată	
Recomandarea 3 Comisia ar trebui să identifice toate procedurile accelerate care pot fi aplicate în cazul Fondului fiduciar al UE pentru Africa și să intensifice utilizarea acestora în consultare cu potențiali parteneri de implementare acolo unde este cazul.	acceptată	
Recomandarea 4 Comisia ar trebui:		
(a) să se asigure că sistemul comun de monitorizare este complet operațional;	acceptată	
(b) să includă obiective SMART în cadrele logice ale proiectelor și să îmbunătățească calitatea indicatorilor prin stabilirea unor valori de referință și ținte cuantificate.	acceptată	

Anexa II – Proiectele incluse în eșantion și evaluarea Curții cu privire la acestea

Nr.	Denumirea contractului	Componenta din cadrul EUTF	Țară	Țară auditată	Sumă angajată	Sumă plătită până în decembrie 2023	Obținerea realizărilor conform Curții de Conturi Europene	Obținerea rezultatului conform Curții de Conturi Europene	Sustenabilitatea activităților incluse în eșantion
1	<i>Better Migration Management Programme</i>	Cornul Africii	Etiopia, Kenya, Sudan, Somalia	Etiopia	40 000 000	40 000 000			
2	<i>Omo Delta Project: Expanding the Rangeland to achieve Growth & Transformation in Turkana (Kenya) and South Omo (Ethiopia)</i>	Cornul Africii	Etiopia, Kenya	Etiopia	12 000 000	11 807 731			
3	<i>Sustainable reintegration support to Ethiopian returnees from Europe and support to vulnerable displaced populations affected by COVID-19</i>	Cornul Africii	Etiopia	Etiopia	15 000 000	13 500 000			

Nr.	Denumirea contractului	Componenta din cadrul EUTF	Țară	Țară auditată	Sumă angajată	Sumă plătită până în decembrie 2023	Obținerea realizărilor conform Curții de Conturi Europene	Obținerea rezultatului conform Curții de Conturi Europene	Sustenabilitatea activităților incluse în eșantion
4	<i>Stemming Irregular Migration in Northern & Central Ethiopia-SINCE (IDC)</i>	Cornul Africii	Etiopia	Etiopia	19 844 494	19 844 494			
5	<i>Strengthened Socio-Economic Development and Better Employment Opportunities for Refugees and host communities in the Jijiga Area</i>	Cornul Africii	Etiopia	Etiopia	10 000 000	9 000 000			
6	<i>Renforcement des capacités pour une meilleure gestion de la migration afin de protéger les enfants migrants contre l'exploitation et la traite</i>	Sahel și Lacul Ciad	Mauritania	Mauritania	2 905 772	2 905 772			

Nr.	Denumirea contractului	Componenta din cadrul EUTF	Țară	Țară auditată	Sumă angajată	Sumă plătită până în decembrie 2023	Obținerea realizărilor conform Curții de Conturi Europene	Obținerea rezultatului conform Curții de Conturi Europene	Sustenabilitatea activităților incluse în eșantion
7	GAR-SI SAHEL (<i>Groupes d'Action Rapide – Surveillance et Intervention au Sahel</i>)	Sahel și Lacul Ciad	Niger, Mauritania, Burkina Faso, Mali, Ciad, Senegal	Mauritania	17 986 073	17 383 993			
8	<i>Renforcement de la résilience et de la capacité d'autonomisation des réfugiés des rapatriés et des personnes déplacées internes liés au conflit du Nord Mali</i>	Sahel și Lacul Ciad	Mauritania	Mauritania	4 900 000	4 900 000			
9	<i>Strengthening the management and governance of migration and the sustainable reintegration of returning migrants in the Gambia</i>	Sahel și Lacul Ciad	Gambia	Gambia	3 900 000	3 900 000			

Nr.	Denumirea contractului	Componenta din cadrul EUTF	Țară	Țară auditată	Sumă angajată	Sumă plătită până în decembrie 2023	Obținerea realizărilor conform Curții de Conturi Europene	Obținerea rezultatului conform Curții de Conturi Europene	Sustenabilitatea activităților incluse în eșantion
10	<i>Make it in The Gambia - Building a Future – Promoting agribusiness and strengthening social cohesion</i>	Sahel și Lacul Ciad	Gambia	Gambia	5 000 000	4 990 299			
11	<i>Make it in The Gambia - Rural Infrastructure for Employment Creation in The Gambia (RIEC)</i>	Sahel și Lacul Ciad	Gambia	Gambia	7 000 000	7 000 000			
12	<i>Support to Integrated border and migration management in Libya (phase 1)</i>	Africa de Nord	Libia	Libia	42 223 927	27 279 629			
	<i>Support to Integrated border and migration management in Libya (phase 2)</i>	Africa de Nord	Libia	Libia	16 800 000	15 632 088			
13	<i>Protecting vulnerable migrants and stabilizing communities</i>	Africa de Nord	Libia	Libia	70 800 000	70 603 804			

Nr.	Denumirea contractului	Componenta din cadrul EUTF	Țară	Țară auditată	Sumă angajată	Sumă plătită până în decembrie 2023	Obținerea realizărilor conform Curții de Conturi Europene	Obținerea rezultatului conform Curții de Conturi Europene	Sustenabilitatea activităților incluse în eșantion
14	<i>Strengthening Local Capacities for Resilience and Recovery</i>	Africa de Nord	Libia	Libia	18 000 000	17 083 270			S-a vizitat o singură realizare
15	<i>Border Management Programme for the Maghreb region (BMP-Maghreb)</i>	Africa de Nord	Tunisia	Tunisia	65 000 000	60 395 998			Proiect nevizitat
16	<i>Développement des opportunités d'emploi et d'investissement à travers la mobilisation de la diaspora</i>	Africa de Nord	Tunisia	Tunisia	4 000 000	4 000 000			

Legendă	Realizări și rezultate	Sustenabilitate
Realizate	Peste 75 % din țintele planificate au fost atinse	Cele mai multe dintre activitățile incluse în eșantion erau sustenabile la momentul vizitei și este probabil să rămână sustenabile
Realizate parțial	Peste 50 % din țintele planificate au fost atinse	Cele mai multe dintre activitățile incluse în eșantion erau sustenabile la momentul vizitei, dar prezentau riscuri
Nesatisfăcător	Mai puțin de 50 % din țintele planificate au fost atinse	Cele mai multe dintre activitățile incluse în eșantion nu erau sustenabile la momentul vizitei
Nu se poate trage deocamdată o concluzie	Proiect nefinalizat	Nu se poate trage o concluzie deoarece nu s-a efectuat nicio vizită

Anexa III – Eșantion constituit pentru urmărirea acțiunilor întreprinse în urma recomandării nr. 2 formulate în Raportul special nr. 32/2018

T05-EUTF-SAH-GM-04: <i>Digitalising The Gambia – Technical assistance to strengthen the ICT sector</i>
T05-EUTF-SAH-MR-09 – <i>Partenariat Opérationnel Conjoint pour la Mauritanie</i>
T05-EUTF-SAH-REG-25 – <i>Radio Jeunesse Sahel</i>
T05-EUTF-SAH-REG-26 – <i>Contribution au financement du Secrétariat de la Coalition pour le Sahel</i>
T05-EUTF-NOA-LY-11 – <i>Managing mixed migration flows: protection, health assistance, resilience and community engagement</i>
T05-EUTF-NOA-TN-03 – <i>Action pour la protection des personnes migrantes en situation de vulnérabilité</i>
T05-EUTF-NOA-REG-16 – <i>Fast track emergency response to COVID-19 in NoA countries for the most vulnerable populations</i>
T05-EUTF-NOA-REG-14: <i>Durable solutions for Refugee Unaccompanied and Separated Children (Libya and Egypt) and Family Reunification</i>
T05-EUTF-HOA-ET-77 – <i>Stability and basic services Gambella</i>
T05-EUTF-HOA-REG-81 – <i>Enhancing protection, lifesaving assistance and sustainable solutions for evacuees from Libya through the Emergency Transit Mechanism (ETM) in Rwanda</i>
T05-EUTF-HOA-REG-67 – <i>CRRF Urban Development and Mobility</i>

Anexa IV – Eșantion de indicatori de realizare ai sistemului de monitorizare și învățare

Indicatori aferenți EUTF
1.1 Numărul de locuri de muncă directe create sau sprijinite prin proiecte finanțate prin EUTF
1.2 Numărul de microîntreprinderi și de întreprinderi mici și mijlocii (MIMM-uri) create sau sprijinite
1.3 Numărul de persoane ajutate să dezvolte activități generatoare de venit
1.5 Numărul de parcuri industriale și/sau de infrastructuri de afaceri construite, extinse sau îmbunătățite
2.1 bis Număr de infrastructuri sociale construite și/sau reabilitate
2.6 Hectare de ecosisteme agricole și pastorale în care au fost introduse practici de gestionare durabilă cu sprijinul UE
4.1 Numărul de infrastructuri sprijinite pentru consolidarea guvernancei
4.1 bis Numărul de echipamente furnizate pentru consolidarea guvernancei
4.2 Numărul de membri ai personalului din instituțiile guvernamentale, forțele de securitate internă și actorii nestatali relevanți care au fost instruiți în domeniul guvernancei, al prevenirii conflictelor și al drepturilor omului
4.6 Numărul de strategii, legi, politici și planuri elaborate și/sau sprijinite direct (la nivel național)
6.1 Numărul de produse și echipamente legate de pandemia de COVID-19 furnizate și/sau distribuite

Acronime

AOD: Asistență oficială pentru dezvoltare

DG ECHO: Direcția Generală Protecție Civilă și Operațiuni Umanitare Europene

DG HOME: Direcția Generală Migrație și Afaceri Interne

DG INTPA: Direcția Generală Parteneriate Internaționale

DG NEAR: Direcția Generală Vecinătate și Negocieri privind Extinderea

EUTF: Fondul fiduciar de urgență al Uniunii Europene pentru Africa

Frontex: Agenția Europeană pentru Poliția de Frontieră și Garda de Coastă

IVDCI: Instrumentul de vecinătate, cooperare pentru dezvoltare și cooperare internațională

JRC: Centrul Comun de Cercetare

OCDE: Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică

SEAE: Serviciul European de Acțiune Externă

Glosar

Cadru logic: instrument detaliat de planificare care acoperă implementarea, gestionarea, monitorizarea și evaluarea unui proiect. Cunoscut și sub denumirea de **matricea cadrului logic**.

Fond fiduciar al UE: fond administrat de UE care reunește bani din surse multiple pentru a finanța răspunsul internațional la o situație de urgență sau la o criză în curs, în general în țările în curs de dezvoltare.

Impact: consecințele pe termen lung mai ample ale unui proiect sau ale unui program finalizat, cum ar fi beneficiile socioeconomice pentru populație în ansamblul acesteia.

Loc de muncă indus: loc de muncă creat prin cheltuieli suplimentare de venituri rezultate din locuri de muncă directe și indirecte.

Mecanism de îndrumare: un proces de cooperare între mai multe părți interesate pentru a oferi servicii de protecție și asistență migranților vulnerabili.

Migrant ilegal: persoană care intră sau locuiește într-o țară fără autorizația necesară.

Monitorizare axată pe rezultate: examinarea de către experți independenți a realizărilor și a rezultatelor proiectelor în desfășurare în raport cu criterii precum relevanța, eficiența, eficacitatea, impactul și sustenabilitatea.

Realizare: ceea ce se produce sau se obține prin intermediul unui proiect (de exemplu, predarea unui curs de formare profesională sau construcția unui drum).

Rezultat: schimbări imediate sau pe termen lung generate de un proiect și care se referă de obicei la obiectivele acestuia, cum ar fi beneficiile rezultate dintr-o mai bună formare a forței de muncă.

Răspunsurile Comisiei

<https://www.eca.europa.eu/ro/publications/sr-2024-17>

Calendar

<https://www.eca.europa.eu/ro/publications/sr-2024-17>

Echipa de audit

Rapoartele speciale ale Curții de Conturi Europene prezintă rezultatele auditurilor sale cu privire la politicile și programele UE sau la diverse aspecte legate de gestiune aferente unor domenii bugetare specifice. Curtea de Conturi Europeană selectează și concepe aceste sarcini de audit astfel încât impactul lor să fie maxim, luând în considerare riscurile la adresa performanței sau a conformității, nivelul de venituri sau de cheltuieli implicat, evoluțiile viitoare și interesul politic și public.

Acest audit al performanței a fost efectuat de Camera de audit III – Acțiuni externe, securitate și justiție, condusă de doamna Bettina Jakobsen, membră a Curții de Conturi Europene. Auditul a fost condus inițial de domnul Hannu Takkula, membru al Curții de Conturi Europene, asistat de Turo Hentila, șef de cabinet, și de Nita Tennila, atașată în cadrul cabinetului.

Auditul a fost finalizat de doamna Bettina Jakobsen, membră a Curții de Conturi Europene, asistată de: Katja Mattfolk, șefă de cabinet; Michael Bain, manager principal; Aurelia Petliza, coordonatoare; Loulla Puisais-Jauvin și Edwin van Veen, auditori. Thomas Everett a asigurat sprijin lingvistic. Giuliana Lucchese a asigurat sprijin grafic. Britta Middelberg a oferit sprijin metodologic pentru sondaj, iar Terje Teppan-Niesen și Ramunė Šarkauskienė au oferit sprijin administrativ.

Bettina Jakobsen

Katja Mattfolk

Michael Bain

Edwin van Veen

Giuliana Lucchese

Britta Middelberg

Terje Teppan-Niesen

Ramune Sarkauskiene

DREPTURI DE AUTOR

© Uniunea Europeană, 2024

Politica Curții de Conturi Europene referitoare la reutilizare este definită în [Decizia nr. 6-2019 a Curții de Conturi Europene](#) privind politica în materie de date deschise și reutilizarea documentelor.

Cu excepția cazului în care se precizează altceva (de exemplu, într-o mențiune separată indicând drepturile de autor), conținutul elaborat de Curtea de Conturi Europeană pentru care UE deține drepturile de autor face obiectul licenței [Creative Commons Atribuire 4.0 Internațional \(CC BY 4.0\)](#). Prin urmare, ca regulă generală, reutilizarea este autorizată cu condiția menționării adecvate a autorilor și a indicării eventualelor modificări. Reutilizatorul conținutului elaborat de Curtea de Conturi Europeană nu poate altera sensul sau mesajul inițial. Curtea de Conturi Europeană nu răspunde pentru eventualele consecințe ale reutilizării.

Este necesar să obțineți o permisiune suplimentară în cazul în care un anumit conținut prezintă persoane fizice ce pot fi identificate, de exemplu, în cazul fotografiilor în care apar membri ai personalului Curții de Conturi Europene sau în cazul în care conținutul include lucrări ale unor terți.

Dacă se obține o astfel de permisiune, ea anulează și înlocuiește permisiunea de natură generală menționată mai sus și va indica în mod clar eventualele restricții de utilizare.

Pentru a utiliza sau a reproduce un conținut pentru care UE nu deține drepturile de autor, poate fi necesar să obțineți o permisiune în acest sens direct de la titularii drepturilor de autor.

Imaginea din caseta 8: © Promotorii proiectului. Toate drepturile rezervate.

Figurile 11 și 12 și anexa I – pictograme: aceste figuri au fost concepute folosind resurse de pe site-ul Flaticon.com. © Freepik Company S.L. Toate drepturile rezervate.

Programele informatice sau documentele care fac obiectul unor drepturi de proprietate industrială, cum ar fi brevetele, mărcile, desenele și modelele înregistrate, logourile și denumirile, sunt excluse din politica Curții de Conturi Europene referitoare la reutilizare.

Familia site-urilor instituționale ale Uniunii Europene care sunt incluse în domeniul europa.eu oferă linkuri către site-uri terțe. Deoarece Curtea de Conturi Europeană nu are control asupra acestor site-uri, sunteți încurajați să verificați politica aplicată de ele în ceea ce privește respectarea vieții private și drepturile de autor.

Utilizarea logoului Curții de Conturi Europene

Logoul Curții de Conturi Europene nu poate fi utilizat fără acordul prealabil al Curții de Conturi Europene.

HTML	ISBN 978-92-849-2752-4	ISSN 1977-5806	doi:10.2865/019699	QJ-02-24-016-RO-Q
PDF	ISBN 978-92-849-2793-7	ISSN 1977-5806	doi:10.2865/963452	QJ-02-24-016-RO-N

Creat în 2015, Fondul fiduciar de urgență al Uniunii Europene pentru Africa (EUTF) constituie răspunsul prin care UE intenționează să abordeze cauzele profunde ale migrației, ale instabilității și ale strămutărilor interne din Africa.

Curtea de Conturi Europeană a urmărit punerea în aplicare a recomandărilor pe care le-a formulat în 2018 și a evaluat dacă s-a îmbunătățit modul în care este direcționat sprijinul pe care îl pune la dispoziție EUTF și dacă s-a acordat totodată atenția cuvenită drepturilor omului. S-a constatat că proiectele sprijinite au raportat livrarea multora dintre rezultate, dar că sprijinul oferit este încă insuficient concentrat pe prioritățile convenite. În plus, există deficiențe legate de acuratețea și de sustenabilitatea rezultatelor raportate și lipsesc proceduri pentru acuzațiile de nerespectare a drepturilor omului și o urmărire a situației acțiunilor întreprinse în urma acestora.

În perspectiva încheierii EUTF și/sau a unor eventuale acțiuni de dezvoltare viitoare, Curtea formulează patru recomandări.

Raport special al Curții de Conturi Europene prezentat în temeiul articolului 287 alineatul (4) al doilea paragraf TFUE.

CURTEA DE
CONTURI
EUROPEANĂ

Oficiul pentru Publicații
al Uniunii Europene

CURTEA DE CONTURI EUROPEANĂ
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxembourg
LUXEMBURG

Tel. +352 4398-1

Întrebări: eca.europa.eu/ro/contact

Website: eca.europa.eu

Twitter: @EUAuditors